

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-67 — Bezugspreise: In der Os:mark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Ausland: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zeitungszustellgebühr
Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 14. Februar 1942

Nr. 7

Japonci so v naskoku zavzeli Singapur

Sijajna zmaga japonske oborožene sile nad angleškimi četami „nepremagljive“ trdnjave v Vzhodni Aziji - 30.000 mož sovražnih čet je v mestu obkoljenih - Velika Britanija je izgubila svoje najjačije oporišče v Vzhodni Aziji

Japonci so po svojem sijajnem prodiranju na Malajskem polotoku dosegli zmago, ki je zadivila ves svet. Kakor znano, je bila mogočna angleška trdnjava na otoku Singapur cilj japonskih operacij. Že v nedeljo zvečer so Japonci, ki so medtem že dosegli to najjužnejšo točko Malaje, naperili svoje baterije na Singapur in pričeli s strahovitim obstreljevanjem. Artilerija vseh kalibrov je sipala ogenj in žveplo na trdnjavske pasove, obenem pa so japonska letala neprestano bombardirala vojaško važne cilje. V ponedeljek so se japonski oddelki po temeljiti artilerijski predpripravi izkrcali kljub močnemu odporu Angležev na singapurskem otoku. Medtem so Japonci popravili tudi nasip, ki veže celino s pokrajino Johore. Borbe so se nadaljevale tudi ves terek in zlasti v sredo, ko so dosegle svoj višek. Ob 8. uri japonskega časa so nato zavzele japonske čete mesto Singapur v naskoku. Obenem so bile angleške premagane čete na več mestih ujele. V centru mesta je 30.000 mož angleških in kolonijalnih čet, ki v obkolitvi pričakujejo prodiranje Japoncev s treh strani.

Angleške in nizozemske ladje čakajo v singapurskih vodah, da bi sprejele posadko trdnjave, ako bi nastala za to nujnost.

Hitri sunki japonske oborožene sile so izzvali v Singapurju pravcato zmešnjavo. Ta zmešnjava se je še povečala, ko so hitele skozi mesto poražene angleške edinice in ko se je vojakom zrcalil prestani strah na obrazih. Angleži so v zadnji uri poskušali na ne-

katerih točkah izven mesta z odporom, ki je bil naravnost obupen. Toda japonsko letalstvo je obsipavalo Angleže v trdnjavskih pasovih v nizkem poletu s točo bomb. Angleški letalci se pod poraznim vtisom japonskih podvigov niso niti več spustili v zrak. Tako je bila zapečatená usoda najjačjega oporišča Velike Britanije v Vzhodni Aziji. Japonska oborožena sila pa se je istočasno ovenčala z nesmrtno slavo.

Strahovite izgube boljševikov v poteku borb na vzhodni fronti

V odseku enega samega nemškega armadnega korpusa 7500 mrtvih sovjetov - Zima že popušča

Tudi v preteklem tednu so sovjeti na raznih mestih in odsekih vzhodne fronte napadali nemške postojanke, vendar so bili vsi njihovi poskusi odbiti v ognju nemškega orožja. Nemški protinapadi so bili na mnogih mestih uspešni. V vseh teh operacijah je nemško letalstvo z uspehom posegalo v boje, uničujoč z bombami in strelskim orožjem zbirališča čet, kolone in vzletišča. Sovražnik je imel pri tem povsod težke in krvave izgube. Po poročilu z dne 6. t. m. je izgubil sovražnik v teku nemškega protinapada severovzhodno od Kurska 294 ujetnikov, med njimi komandanta divizije, 1450 mrtvih, šest tankov, 25 topov, mnogo težkih in lahkih strojnic ter drugega materijala. Dne 5. februarja so nemški in italijanski letalci sestrelili 38 sovražnih letal deloma v zraku in jih deloma uničili na tleh.

V borbah proti veliki premoči se je odlikovala zlasti 269. severozapadna nemška infanterijska divizija, ki je v štirih tednih odbila nad 120 sovražnih napadov ter v protisunkih uničila

močne sovražne sile. V času od 31. januarja do 6. februarja je izgubilo sovjetsko letalstvo 239 letal. 117 jih je bilo zbitih v zračnih borbah, 18 jih je sestrelila artilerija, ostanek je bil na tleh uničen. V istem času je izgubilo nemško letalstvo 13 lastnih letal.

Po poročilu z dne 9. t. m. je sovražnik izgubil v teku 14 dni ob reki Donec samo v odseku ene infanterijske divizije nad 1000 ujetnikov, več tisoč mrtvih, 17 tankov, 52 topov in 87 strojnic. Pri Leningradu so obkoljene sovražne čete zama poskušale prodreti s svojimi izpadi. Nemška artilerija je obstreljevala tudi važne cilje pri Kronstadtu z dobrim uspehom.

Dne 11. februarja je ugotovilo uradno poročilo, da se nadaljujejo borbe na vzhodni fronti ob pojemajočem mrazu. Na fronti na Doncu je izgubil sovražnik od 18. januarja do danes 1639 ujetnikov, nad 7500 mrtvih, 8 tankov, 19 topov, 164 strojnic in drugega materijala.

14. in 15.

februarja

je dan Nemške policije in njene udeleževanja v službi zimske pomoči. Zato odpri roké, odpri srce! — Spodnještajerci bodo pokazali svojo ovezanost z varuhi javnega reda!

Pred novimi nalogami

Führer je v svojem zadnjem velikem govoru pozval ves narod k zvišanju storitvam na vseh področjih: v industriji in v kmetijstvu, ki sta kot prva poklicana najuspešnejše podpreti hrabro vojsko na fronti. Kadar Führer poziva svoj narod, ga narod razume v celoti. To je bilo doslej vedno tako in na tem se tudi v bodoče ne bo nič spremenilo. Adolf Hitler je v tej vojni neštetokrat pohvalil svoje hrabre častnike in vojake, prav tako pohvalno pa se je izrazil tudi glede ogromnega dela, ki ga opravlja domovina. Danes lahko smelo trdimo, da je domovina razumela Führerjev klic po zvišanju produkciji orožja, municije in hrane. Vojna se premika časovno v smer najodločilnejšega obdobja. Ves narod je sedaj poklican, napreči vse svoje umske in gmotne sile, da izrojuje končno zmago. Za izid vojne ni merodajna samo fronta, nego tudi domovina. Priznati je treba, da je letošnja huda zima, ki je obenem prinesla velik zastoj v možnosti izvedbe večjih vojnih operacij, zvišala težka vojna bremena, ki jih narod prenaša z občudovanjem vredno zavestjo. Nobenega dvoma tudi ne more biti o tem, da bodo posledice te zime naložile narodu še nova bremena. Toda vse to se bo dalo premagati v zavesti, da je naša hrabra vojska na vzhodu tudi kljub strašni zimi zaustavila boljševiški valjar, ki naj bi po zamisli zločinskih angleških politikov pomandral vso Evropo skupno z njeno kulturo in civilizacijo. Našim vojakom, ki z nadčloveškimi naporii branijo in napadajo, pozročujoč sovražniku dnevno krvave in težke izgube, se imamo zahvaliti, da kljub vsem naporom, ki jih zahteva vojno dogajanje tudi s strani domovine, lahko mirno spimo po dela polnih dnevih, ne da bi se nam bilo treba bati za goli obstanek ali morda celo za svoje življenje.

Poziv, ki ga je naslovil Führer v svojem velikem govoru na ves narod, je odjeknil kot ogromen val po vsej Veliki Nemčiji. Ves narod je občutil, da gre v tej borbi za življenje in smrt, hkrati pa tudi za zavarovanje novega evropskega reda. Narod se tedaj novih nalog glede zvišanih storitev v industriji in v kmetijstvu nikakor ni ustrašil, pač pa se je v smislu dosedanjega žrtvovanja odločil s stisnjenimi zobmi, povrniti plutokratsko-boljševiška stremjenja za uničenjem nemškega naroda s podvojenim delom za končno zmago.

Reichsminister dr. Todt smrtno ponesrečil

V nedeljo, dne 8. februarja 1942 je v zvestem izvrševanju svojih vojaških dolžnosti z letalom smrtno ponesrečil Reichsminister dr. Todt. Führer je za velezaslužnega moža odredil državni pogreb.

Fritz Todt se je rodil 4. septembra 1891 v Pforzheim-u v deželi Baden. Posvetil se je študiju inženerske vede ter postal doktor-inženjer. V svetovni vojni je bil stalno na zapadnem bojišču, od leta 1916 celo kot letalec. Nationalsocialističnemu gibanju se je pridružil leta 1922 in je bilo njegovo prvo srečanje z Adolf Hitler-jem odločilno za njegovo nadaljnjo življenje. Svoje vsestranske zmožnosti, ki si jih je pridobil začevši z praktičnim delom kot navaden stavbeni delavec, si je pozneje razširil s potovanji po Evropi. Na tej podlagi ga je Führer leta 1933 postavil za generalnega inšpektorja nemških cest, v katerem svojstvu je izgradil avtomobilske ceste (Reichsautobahn), ki predstavljajo storitev prvega reda. Kmalu nato je izgraditev takozvanega Westwall-a ali utrdb na Zapadu povečala njegove storitve. Nadaljnji potek vojne ga je postavil na čelu delavskih kolon, ki skrbijo za re-

den promet dovoza. Tudi ob Atlantiku je izgradil utrdb. V mejah štiriletnega gospodarskega načrta je bil Todt generalni pooblaščenec za ureditev stavbenega gospodarstva. Leta 1940 je postal državni minister oboroževanja in municije, odlikovanje, ki ga je uvrstilo v najožji krog Führer-jevih sotrudnikov. Z imenovanjem za generalnega inšpektorja vodnil sil je leta 1941 prevzel še eno važno nalogo in delovno področje v svoje organizatorične in ustvarjajoče roke.

V možu, ki se je od cestnega delavca povzpел do največjega stavbenika in graditelja, je Nemčija izgubila enega svojih nationalsocialističnih velikánov. Akoravno idealist, je po svojem značaju bil hkrati tudi preudaren in trezen realist, zelo energičen in ustvarjajoč delavec, na katerega je ponosen celokupen nemški narod, ki danes obžaluje njegovo prerano smrt.

Kar velja za skupnost in občestvo, velja še prav posebej za vsakega posameznika. V tej borbi smo vse ena sama povezana celota. Nikogar ni, ki bi se drznil stopiti iz kroga, ki mu je dolžnost z zvezanim izpolnjevanjem vse, dokler ne bo dosežena končna zmaga. Sovražnik ne sme triumfirati! Kar smo pridobili, mora ostati v naših rokah. Sovražnik mora — kedaj, je postranska stvar — končno izpregledati, da nas z izstradalnimi ukrepi, z notranjim razkrojevanjem in duševnim izmučevanjem ne bo zlomil, ker nam z nobeno silo ne more vzeti vere v našo zmago.

Tako smo postavljeni ob koncu te zime pred velike naloge. Od nas vseh je odvisno, ali se nam v zarji bodoče zmage ne bo treba morda sramovati, češ, da smo manj storili kakor drugi in vsi skupaj manj kot tisti, ki so izpostavljali na frontah svoje življenje. Boj za povečanje produkcije je na-

log, ki smo ga z veseljem prejeli iz Führerjevih ust. Spričo velike spomladanske ofenzive, ki bo končno strla Stalinovo vojno silo, nam bomo pomnoženo delo v domovini v zadovoljstvo, saj se moremo samo na ta način oddolžiti hrabrim vojakom, ki branijo vse tisto, kar nam je sveto. Že doslej smo razbili sanje naših sovražnikov, v kolikor so bile vkalkulirane s to hudo zimo. Naše sovražnike bomo razočarali s podvojenim, pridnim in vestnim delom na vseh odsekih javnega in zasebnega življenja. V svojih naporih za zvišano produkcijo orožja, municije in prehrane za fronto in domovino se

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golob; alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Prvič na Spodnjem Štajerskem:

„Dan Nemške policije“

(Der Tag der Deutschen Polizei)

dne 14. in 15. februarja 1942

Vojna z Anglijo in z Ameriko

Zopet nove težke izgube sovražnika v Atlantiku - Nemške podmornice noč in dan na delu

Nemške podmornice so dan in noč na delu, zlasti v Atlantiku, kjer je prejel sovražnik tudi v preteklem tednu zelo občutne udarce. Tako so nemške podmornice po poročilu z dne 5. t. m. potopile ob vzhodni obali Severne Amerike šest sovražnih trgovskih ladij s skupno 47.000 tonami, med njimi tudi ladjo za prevoz rude s 15.000 tonami.

V Severni Afriki so nemško-italijanske čete nadaljevale zasledovanje poraženega sovražnika preko Derne. Nemška bojna letala so razpršila sovražna zbiranja čet pri Tobruku ter bombardirala ceste, na katerih se je umikal sovražnik. V januarju so izgubili Angleži 3500 ujetnikov. Nemške in italijanske čete so zaplenile istočasno 370 oklopnih vozil in 192 topov.

V vodovju okrog Anglije so bile po nemških bombah poškodovane tri velike trgovske ladje. Nočni napadi so veljali železniškim ciljem proge Newcastle-Edinburgh.

Po poročilu z dne 10. t. m. so nemške podmornice v Atlantiku potopile 8 sovražnih trgovskih ladij s skupno 50.500 tonami. Obenem je bila potopljena neka korveta. Šest izmed omenjenih ladij je bilo torpediranih pred severoameriško obalo.

Zapadno od Marsa Matruka je nekl odred nemških bojnih letal uspešno napadel neko angleško spremljavo. Neka lahka križarka, en rušilec in dva transportnika sta bila tako poškodovana, da je računati z izgubo teh edinic.

Pred angleško jugozapadno obalo so bojna letala v noči na 11. t. m. po-

bomo stalno spominjali prvega mušketirja Nemčije, Adolf Hitlerja, ki vodi to vojno proti sovražnikom Evrope ne samo v bodoč dobrobit nemškega naroda, temveč tudi vseh tistih evropskih narodov, ki so se z Nemci vred uprli plutokratsko-boljševiški alianci. Ponosna domovina bo dala vse za dosego končne zmage!

topila dve ladji s skupno 7000 tonami. Tretja ladja je bila bržkone unčena, neka druga pa poškodovana. Druga bojna letala so uspešno bombardirala neko industrijsko napravo ob vzhodni obali Škotske.

V Severni Afriki so nemške in italijanske čete odbile dne 10. t. m. večji sovražni napad. Letalstvo je prizadelo sovražniku težke izgube. Severovzhodno od Tobruka je dobila neka lažja angleška križarka vsled nemških letalskih bomb take poškodbe, da se je nagnila na stran.

Malta je bila skoraj vsak dan in vsako noč cilj nemških in italijanskih bomb.

Berlin izbran kot sedež boljševiške vlade

Iz Stockholma poročajo: Bivši angleški ambasador v Moskvi, Sir Stafford Cripps, je imel pondeljek v Bristolu govor, v katerem je med drugim dejal: »Nobenega dvoma ni o tem, da bi Sovjetska vlada v slučaju angleško-

ameriške zmage kot največja evropska sila izbrala Berlin kot sedež svoje vladavine.«

S tem je Cripps neženirano priznal, da želita Anglija in Amerika s svojimi vojnimi naporii ustanovitev boljševiške vlade, ki bi iz Berlina obvladovala ves evropski kontinent. Cripps je posební odposlanec boljševizma. Kot tak je raztrgal kopreno, s katero so bili skrbno zakriti dosedanji načrti londonskih oblastnikov. Sedaj ne more biti nikakega dvoma več o katastrofi, v katero že jo Churchill, Eden in sodrugi pahiti vso Evropo. Tudi boljševiški imperijalizem je sedaj dokončno razkrinkan.

Vsi narodi Evrope vedo sedaj, pred kako krvavo nevarnostjo jih je rešila nemška oborožena sila. Vsa veličina vojnega pohoda proti boljševikom se nam razodeva v svojem globokem kulturnem in civilizatoričnem pomenu za vso Evropo. Angleže, v kolikor jih je tajno le še strah pred boljševizmom, pa tolaži Cripps s sledečimi besedami:

»Ako Britanci ne bi prijazno sodelovali s Sovjetsko Unijo, bi ona sama odločala o usodi Evrope«. Cripps hoče torej Angliji zavarovati z Moskvi prijazno politiko vsaj delni profit pri posilstvu Evrope.

Prav tako neženirano je Cripps pojasnil tudi izdajalske vojne priprave

Durch den verschneiten Winterwald
Nachschubkolonnen beim Marsch durch die verschneiten Wälder der Waldaitöhen.
— PK-Kriegsbericht Etzold (Sch.)

„Pomoč bol ševikom za vsako ceno“

Iz Stockholma poročajo: Bivši angleški veleposlanik v Moskvi, Sir Stafford Cripps, ki je znan kot velik prijatelj boljševikov, je imel preteklo nedeljo v londonskem radiu govor, s katerim je pozval angleško javnost, da bo moral angleški narod povečati svoje storitve, če hoče ostati »vreden« sovjetskega prijateljstva. V svojem značilnem govoru je Cripps med drugim priznal, da so sovjeti v teku svojega brezsmiselnega zaletavanja v izkleni zid nemške fronte poleg potokov krvi izgubili tudi ogromno množino vojnega materiala. Anglija naj bi jim sedaj pomagala, in sicer za vsako ceno.

»Po mojem povratku v Anglijo sem dobil občutek«, je dejal Cripps, »da primanjkuje tukaj smisla za nujnost položaja. Morda se motim, toda obhaja me čustvo, da s svojimi napori in s svojo odločnostjo nismo na vsaki.«

Očitno pa je Cripps apeliral na angleške plutokrate, ko je med drugim izjavil, da se naj vsi Angleži zahvaljujejo dejstvu, da imajo vsaj streho nad glavo, medtem ko se morajo njihovi zavezniki v snežnih viharjih pri 42 stopinjah mraza boriti. Tudi sovjetska industrija da je 100%no v službi proizvodnje vojnega materiala in nikdo ne tarna v Sovjetiji, ker je začelo primanjkovati hrane in oblek. S »sabo-

terji« — tako je poudaril Cripps — pa v Sovjetiji nimajo mnogo obzirnosti, zlasti ne tiste obzirnosti, ki jo imajo napram takim ljudem v Angliji.

Cripps je nato dejal: »Vsaka predstava, da ni več treba največjih naporov, ker imajo itak sovjeti uspehe, je napačna. Isto velja za mnenje, da lahko prepustimo sovjetom samim vojskovanje z Nemčijo.«

V svojem govoru je Cripps nadalje omenil, da mu je prezident Sovjetije Kalinin v razgovorih predložil nevarnost prevelikega zaupanja, ker le obstoja možnost, da bo Hitler dovolj močan za uspešno vodstvo spomladanske ofenzive. Nauk sedanjih bojev torej ni v tem, sovjetom manj pomagati, pomoč mora biti še bolj izdatna.

Cripps je končal svoj obupni poziv s sledečimi besedami: »V teh kritičnih urah moramo žrtvovati vse. V tej vojni moramo zmagati, in vsaka ura, s katero jo skrajšamo, je rešitev za tisoče življenj naših vojakov. Mi vsi hrepenimo po novem življenju po tej vojni, po življenju v svobodi in krščanski civilizaciji. In zato se borimo vsi, tudi naši zavezniki in Sovjetska Unija«. Zares, večjega bogokletstva si Cripps ni mogel izmisliti kakor »Sovjetijo, ki se bori za krščansko civilizacijo« . . .

Škandal v Tangerju

Pretekli petek se je odigral v Tangerju nezaslišan škandal, ki je — žal — zahteval tudi 14 mrtvih in 40 ranjencev. Imenovanega dne je prispel nek parnik iz angleškega Gibraltarja v Španski Tanger. Med potniki omenjenega parnika se je nahajal tudi neki Anglež z diplomatično kurirsko prtljago. Na obali ga je pričakoval nek Španjolec, ki je pomagal pretovoriti prtljago v avtotaksi. Pri tem je eksplozirala eden izmed kovčkov. Posledica eksplozije je bila strašna. Dotični Španjolec, trije nameščenci angleškega konzulata in več Evropejcev in domačinov, skupno 14 oseb, je obležalo mrtvih 40 oseb je bilo ranjenih. Eksplozija je bila tako silna, da je unčil zračni pritisk tri v bližini stoječe avtomobile. Vsled eksplozije se je razpočil nek zaboj, v katerem so se nahajali arabski letaki proti španski vladi.

Ljudstva v Tangerju se je polastila velika jeza. V najkrajšem času so organizirali velike povorke, v katerih so

Sovjetov vse od l. 1939. Izjavil je med drugim sledeče: »Mislim, da je hotel Stalin ob pričetku l. 1939 skleniti pošten sporazum s Francijo in Anglijo. Ko mu to ni uspelo, se sam ni maral zoperstaviti Nemčiji. Podpisal je pogodbo z Nemčijo, obenem pa je spravil produkcijo na vojno bazo, da bi tako lahko pripravil trenutek za uspešen napad na Nemčijo.«

nosili španske in maroške zastave v znak protesta proti angleškemu postopanju. Angleške trgovine so obmetavali celo s kamenjem. Demolirali so napisne table in uničili več angleških avtomobilov. Španske oblasti so morale vsled tega proglasiti v Tangerju izjemno stanje. S španskim tiskom je tudi velik del inozemskega tiska mnenja, da gre za običajno zločinsko prenašanje eksploziva v angleških diplomatskih kovčkih. Tako nesrečo so brezvestni angleški diplomatski uradniki povzročili že svojčas v nekem carigraskem hotelu. V Španiji je vsled tega silno naraslo razpoloženje proti Angliji.

Velika japonska zmaga blizu Jave

Kakor je sporočil cesarski glavni stan v svojem poročilu z dne preteklega petka, so trčila japonska mornariška letala dne 4. februarja 30 milj južno otoka Kangean v morju okrog Jave na sovražno bojno brodovje ter so potopila neko nizozemsko križarko tipa »Java«. Neka druga nizozemska križarka s 6400 tonami je bila poškodovana. Nadalje sta bili uničeni še neka križarka tipa »Java« in neka ameriška križarka tipa »Marblehead«.

Potopljena je bila nadalje neka ladja s 5000 tonami. V tej bitki je bila nizozemsko-indijska mornarica skoro popolnoma uničena. Eno japonsko letalo se ni več vrnilo.

Dan Nemške policije b o d i mogočna manifestacija žrtvovanja za največje socialno delo vseh časov in narodov!

„Japonska ne bo nehala z napadi, dokler sovražnik ne bo na tleh“

Iz Tokija poročajo: Generalmajor Sato, šef vojaškega oddelka v vojnem ministrstvu, je izjavil na tozadevno vprašanje v spodnji zbornici, da je odločnost japonskega naroda, zmagati za vsako ceno, najvažnejši predpogoj za končno zmago. Japonci morajo radi tega sleči zadnji ostanek čustva odvisnosti od Anglije in Amerike. Dobe sedno je dejal Sato: »To ni vojna, kd bi se je moglo končati na pol poti s premirjem. Japonska bo svoje napade tako dolgo nadaljevala, dokler sovražnik ne bo na tleh. V vojni zgodovini nasprotnik še ni pokazal nikdar toliko slabosti kakor v tej vojni. Zedinjene države so se zaračunale vojaško in diplomatično, čeprav je svet sodil, da sta obe imenovani sili zelo močni. Zmaga bo naša! V tem skalnatem prepričanju bo japonska vojska prednjčila japonskemu narodu!«

Anglo-Amerikancem primanjkuje ladij

Kakor znano, je sam prezident Roosevelt ugotovil in priznal pomanjkanje prevoznih ladij, češ, da bi bila morala Amerika razpolagati z okrog enim milijonom ton ladij, če bi bila hotela prepeljati milijon potrebnih vojakov v Vzhodno Azijo. Treba je pomisliti, da sta samo nemška mornarica in letalstvo potopila 15 milijonov ton sovražnih ladij. Tu pa ni vračunan visok delež Italije in tudi ne Japonske, ki je že v prvih tednih svojega poseganja v vojne dogodke potopila veliko število angleških in ameriških ladij.

Izkazalo se je, da Angleži ne morejo nadoknaditi ogromnih izgub, ki jih doživljajo s stalnim potapljanjem svojih trgovskih in transportnih ladij. Kakor piše list »Financial News«, morajo v angleških ladjedelnicah popravljati toliko ladij, da ni mogoče pravočasno zgraditi novih vojnih in trgovskih ladij. Primanjkuje tudi že jeklo, kar velja tudi za stroje in posamezne dele. Delavci so nezadovoljni z mezdami ter so se samo v l. 1941 zatekli v 1267 slučajih k stavkanju. Vsled pomanjkanja ladij trpi v Angliji tudi obskrba z ribami. Že 40 let ni bilo tako nizke ponudbe glede rib kakor letos. Na ribjem trgu v mestu Billingsgate ponujajo komaj 5% nekdanje količine. Zaloga usnja za civilno prebivalstvo pojemajo, in odkar je vstopila Japonska v vojno z Anglijo in z Ameriko, ne morejo dobiti tvornice čevljev nit

*Hew
Temper?*

Mož, ki ga vidite, ni postopač. On živi krt podtalnega je mnenja, agencija dvonožna je gospod Nergač, ki svoje informacije »konsekventno« menja.

potrebne gume. Vsled pomanjkanja pomorskih prevoznih sredstev je nastalo pomanjkanje tudi v obskrbi s tekstilijami. Sedaj so morali v Angliji mobilizirati tudi policijo, ki izsleduje verižnike, ki prodajajo oblačila po baješlovnih cenah. Iz gornjega je razvidno, da je nemška protiblokada mnogo uspešnejša kakor angleška blokada. V lizbonski luki vidimo danes le redko kako angleško trgovsko ladjo, dočim se je ameriška zastava že popolnoma izgubila. Tako je pomanjkanje ladijskega prostora eno izmed perečih vprašanj anglo-ameriškega vojskovanja proti osovinskim silam in proti Japonski.

Landser-Zelte unter Palmendickicht

Verfolgung des geschlagenen Feindes! Das ist das augenblickliche Gesicht dieses wechselvollen Wüstenkrieges in Nordafrika mit seinen unendlichen Überraschungen für die Briten die ein Jahr Vorbereitung und ein Jahr Aufsparen des gesamten anglo-amerikanischen Rüstungsmaterials für sich nahmen, um die gesamte Küste Nordafrikas zu beherrschen, bis Tunis vorzustößen und von afrikanischem Boden aus gegen den Kontinent zu operieren. Jetzt erleben die Briten wieder einen Rückzug. Auf der Küstenstraße östlich des Golfes von Bomba, die in Serpentina nach Tobruk hochsteigt, verfolgen schnelle Achsentruppen den weichenden Feind, bringen ihm schwere Verluste bei, machen große Beute, während die Luftwaffe die rückwärtigen Verbindungen des Feindes bombardiert. Das ist die gegenwärtige Situation der Wüstenschlacht, und wie ist der Raum dieses Geschehens? Man muß ihn kennen, um die Eigenart des Kampfes ermessen zu können.

PK. So »augen« greiflich auch eure Vorstellung von der libyschen Wüste sein mag, diese Fahrt muß beschrieben werden. So angespannt ihr auch nach Afrika herüberlauscht, um von unserem Wüstenkrieg das neueste Kapitel zu erfahren, von diesem Unternehmen muß in allen Saharafarben Meldung gemacht werden, obwohl dabei nicht einmal ein Schuß fiel. Wir führen Verpflegung nach M., dem südlichsten Stützpunkt des deutschen Heeres.

Meldung in allen Saharafarben

Wir stellten bald die Flüche ein, die wohl jeder Kolonnenfahrer bei den Quersandeinfahrten gegen die Wüste schleudert. Wir rissen vielmehr die Augen auf und bewunderten, denn die Wüste rückte uns Bilder zurecht, die sich auf einmal nicht mehr mit unserer ziemlich weittläufigen und kapitalen Wüstenvorstellung deckten. »Das ist Afrika, so wie ich es mir vorgestellt habe«, faßte unser Fahrer sein Stauen zusammen, da ihm die Arbeit am Steuer zu ausführlicheren Worten der Anerkennung nicht Zeit ließ, denn die Piste war wirklich stellenweise zum »Knochen kotzen«. Aber laßt uns nicht auf Vorschub schwärmen, sonst geht uns hernach die Farbe aus.

Auf der Karawanenstraße nach Kufra

Gerade als der Befehl »Aufsitzen« kam, stieg dem stahlblauen Morgenhimmel die dicke Röte ins merwindige Gesicht. Gerade als die Kolonne mit dreistimmigem Motorengeheul in El Agheile anfuhr, schob sich die Sonne hoch, von uns frierend erwartet und von den Brandungswellen donnernd beklatscht. Denn die Sonne kann noch soviel Glutrot geladen haben, der Winter brachte uns inzwischen bei, daß auch der afrikanische Sonnenschein trügt. Manch einer von uns schwelt schon jetzt im Vorgefühl kommender Hitze, die er in wenigen Monaten verwünschen wird.

Wir hatten Verpflegung für zehn Tage geladen. An dem vornwegstaubenden Kübelwagen hin, pendelnd und ausgelassene Sprünge vollführend, ein Pak-Geschütz und, auf die zwei LKWs verteilt, saßen die beiden MG-Bedienungen, auf den Verpflegungskisten hockend. Wenn wir auch nicht unbedingt mit Feindberührung rechnen mußten, so war uns doch unter der Bewaffnung wohler. Denn gerade dieser Krieg in den Wüstenräumen macht es immer wieder möglich, daß der Feind aus allen windrosigen Wüstenecken plötzlich erscheinen kann. Und ein Wüstenschleicher ist der Tommy, das müssen wir ihm wenigstens solange zugestehen, bis wir ihn vor unseren Rohren haben. M. aber ist unser südlichster Stützpunkt, liegt an der Karawanenstraße nach Kufra und wäre von ein paar feindlichen Panzern leicht zu überfahren, stützte er seine Widerstandskraft nur auf das ziemlich baufällige Fort. Aber das tut M. nicht, sondern um seinen stacheldrahtumzäunten, minenumlegten Ring stehen...

Frau Koppelmeier

Gospa Klepetulja se Vam predstavlja kot živi lik današnje vojne dobe. Svoje »vesti« prenaša pridno kakor mravlja in jih izkrivlja, da je vse — narobe.

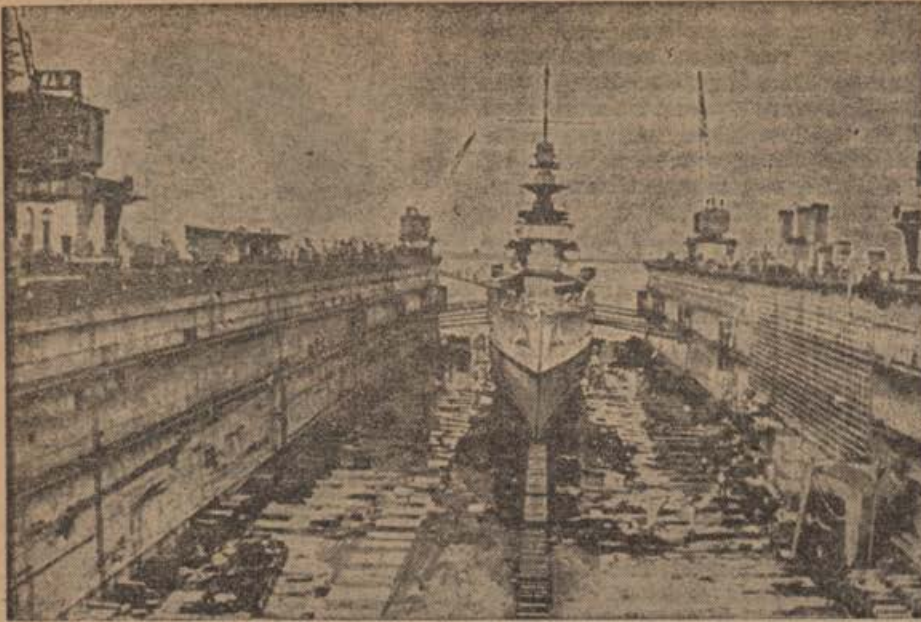
Aber wir wollen nicht der Fahrt vorausseilen.

Fels und Stein — ein Nichts

Was sich in den ersten Stunden unserer Fahrt ereignete, war die — sagen wir — tausend und erste Wiederholung des gelbgrauen Themas Wüste, das wir uns schon in der Marmarika an den vielen Pneus unserer Kraftwagen abgefahren hatten: Flach und grau gelb umkreiste uns das Nichts. Ein Nichts, einmal aus Fels-, dann aus Stein-Wüste, eine Unendlichkeit öden Gebiets, das ewige Winde glattgefegt oder zu Dünen aufgeworfen hatten, eine Leere, in der die Kameldornbüsche in der Ferne dem getäuschten Auge wie Palmenwälder erschienen. Immer wieder verdrießlich brummend und winselnd, aber doch beständig rumpelten uns die Wagen nach Süden. Immer wieder kippte uns der Kopf auf die Brust, aber ehe wir einen Schnarcherton hören lassen konnten, wurden wir von den Schlaglöchern, über die wir hinwegpöterten, unter die Wagendecken geschmetzelt. Das Getriebe, das dann aus dem ersten in den zweiten Gang hinüberächzte, überschrie gnädig manchen

Fluch- und Schmerzenslauf.

Wenn der Kilometerzähler und die zunehmenden Sitzbeschwerden nicht gewesen wären, hätten wir glauben müssen, überhaupt nicht vom Fleck zu kommen, denn nichts zeigte eine Veränderung der Landschaft an. Wir schaukelten in der ausgefahrenen Spur, mit der die Piste die Endlosigkeit in rechts und links, vorn und hinten teilte. Untenrum schlecht und recht die Stöße abfangend und obenrum unlustig dösend, so ging es vorwärts.

Das 50.000-Tonnen-Dock in Singapur versenkt.

Bei einem Angriff der japanischen Heeresluftwaffe am 1. Februar 1942 wurde das große britische Schwimmdock von 50.000 Tonnen Tragfähigkeit schwer getroffen und versenkt. Spätere Aufklärungslüge der Marine-Luftwaffe haben diese Versenkung bestätigt. — Unser Bild zeigt das riesige Schwimmdock von Singapur dessen gewaltige Ausmaße durch den im Dock befindlichen Kreuzer noch hervorgehoben werden. — Atlantic (Sch.)

Was bedeutet dieser Wüstenkrieg?

»Glaubst du etwa«, stieß der eine von uns den anderen an, »daß man diesen Boden jemals nutzbar machen oder gar kolonisieren kann?« und unterstrich seine Frage, in dem er über das sandnackte Nichts hinwegzeigte. »Warum halten wir uns also mit diesem Wüstenkrieg auf?« »Du gehörst«, fuhr der andere auf, »zu den gottseidank seltener werdenden Exemplaren, die, obwohl sie von Natur aus kurz-sichtig sind, nur zum Essen die Brille aufsetzen. Denn sonst würdest du schon dahinter gekommen sein, daß der nordafrikanische Krieg weniger ein materieller Kolonialkrieg, sondern ein moralischer und geistiger Ausgangs- und Stützpunkt ist in unserem Krieg gegen England.« »Aber was rege ich mich auf«, fügte er entschieden hinzu, »wenn du es jetzt noch nicht, so wirst du es wohl nie begreifen.«

»Zur Afrika-Schweißperle«

Die Fahrt wäre noch eine ganze Weile so ereignislos verlaufen, wenn unser Wagen nicht auf der angewetzten Uferkante der Piste eingebrochen und mit einem entschiedenen Ruck stehen geblieben wäre. Zwar ließ unser Fahrer noch einmal den Motor mächtig aufheulen, wohl drehte das Vollgas die Räder wie rasend, warf flirrend Sandfahnen hinter ihnen auf, aber der Wagen hatte sich nun endgültig eingewühlt. Wir schaufelten die Räder frei, schoben Bretter vor die Reifen und —: wieder das jammernde Aufheulen des Motors, wieder das rausende, doch nutzbare Sich-Drehen der Räder. »Ich möchte den Sandberg zu Hause haben«, grinste der Fahrer, aus dem Führerhaus herauspringend,

»den die Landser in diesem Wüstenkrieg schon unter ihrem Wagen vorgeschaufelt haben. Ich würde einen Aussichtsturm und ein Gasthaus darauf bauen und es »Zur Afrika-Schweißperle« nennen und damit viel Geld verdienen«. Er konnte gut lachen, denn er hatte, während wir schon wieder schaufelten, den Kübelwagen entdeckt, der uns wohl schon vermißt hatte und auf der Piste zurückgestaubt kam.

Es ist eine alte Wüstenkriegserfahrung, daß Autopannen, soviel Zeit sie auch gekostet haben mögen, den unwiderstehlichen Drang bei den Kriegern hervorrufen, nach dem Defekt der Maschine nun auch den Hunger zu beheben. Nachdem uns der Kübelwagen wieder auf die endlich wieder fassenden Räder gebracht hatte, gab der Kolonnenführer den Befehl: »Absitzen! Mahlzeit!« Und schon saßen wir staubüberpudert zwischen dem Geröll auf der Erdkruste, ließen die Büchsenöffner kreisen, schnitten Brot und ließen uns von der Sonne bescheinen, die aber noch immer nicht wärmte, obwohl wir schon drei Stunden unterwegs waren.

Ein Tommy taucht auf

Schon hielten wir wieder steifen Kurs nach Süden. Ist das, so fragten wir uns plötzlich, denn noch die Wüste, in der wir eben noch herumstaubten, die glattgefegte oder von Kameldörngewächsen bebuckelte Wüste, das Einerlei der Geröllfelder und gewellten Horizonte? Wer hätte gedacht, daß der monotone lybische Norden beinahe Übergangslos in einen so abenteuerlichen Süden übergehen könnte. In kurzer Zeit durchquerten wir sechs, sieben noch nie gesehene

Wüsten. Erst tauchten Luftspiegelungen gleich, Tafelberge am Horizont auf, von rosa-violetten Schimmer verhangen, dann wand sich die Piste durch felsige Schluchten, dann schwangen sich grotesk abgeschliffene Sandsteinberge hoch über den Himmelsrand, dann schimmerte der Sand olivgrün, dann schwefelgelb, dann . . .

Plötzlich schien uns die Wüste großartig, ja packend, gespenstisch wie die Mondlandschaften unserer Vorstellung, bizarr wie nacktes Erdgestirn nur sein kann. Wie nun unsere Blicke neugierig und gespannt den Horizont absuchten, da M. jeden Augenblick auftauchen mußte, entdeckten wir einen Menschen, der als überlebensgroße Silhouette über einen Felsengrat lief. Wir mußten noch eine ganze Strecke fahren, ehe wir ihn erreichten, ehe wir in ihm einen — Tommy erkannten, der, die Feldflasche über die Schulter gehangen, auf uns zuwankte. »I want have a drink«, bat er leise, verfolgte gierig den glucksenden Wasserstrahl aus unserem Kanister, um dann seine Feldflasche lang nicht mehr abzusetzen.

Der sanfteste Gefangene.

Dankend nahm er eine der ihm angebotenen Zigaretten und erklärte, sich auf den Kanister zusammenhockend, daß er in der Panzerschlacht vor Agedabia aus dem »Wagen aussteigen« mußte und auf einmal von seinen Leuten abgesprengt war, daß er in fünf Tagen und Nächten viele Meilen durch die Wüste marschiert war und daß . . . Während er seine wundgelaufenen Füße betrachtete, atmete er auf: »Für mich ist der Krieg nun zu Ende!« Wir nahmen den sanftesten Gefangenen, den wir in diesem Krieg gemacht haben, auf unseren LKW und versuchten an das zu denken, was hinter Sergeant Maxwell lag, an die endlose Durststrecke zwischen Agedabia und M. Aber diese Gedanken gingen in der Überraschung unter, die plötzlich die Landschaft bot. Die rosa Tafelberge traten auseinander und gaben den Blick über Palmengärten frei. Als habe sich der liebe Gott der grenzenlosen Verlassenheit erbarmt und hier ein bißchen Wasser und Palmengrün ausgeschüttet, so erschien uns die Oase. Wie vom Mond heruntergefallen lag M. in der dunkelgrünen Schüssel seiner Palmen.

Geschütze in Felsennestern

Mit heißgelaufenen Motoren und Gedanken fuhren wir auf dem sandigen Platz vor dem Fort auf, von den Kameraden umringt, die uns schon kommen sahen, denn wir brachten ja Post und Verpflegung nach M. Könnt ihr euch vorstellen, was das für Wüstenkrieger, die aus verbitterten, hartnäckigen und pausenlosen Kämpfen kamen, hieß, in einer Oase unterzuziehen, könnt ihr euch das wasserhelle, dattelsüße Glück ausmalen, daß die Landser packte, als sie M. eines Tages besetzten, sichern und halten

Mia, der treue Polizeihund

Ein kleines Gedenkblatt zum Tag der Deutschen Polizei
am 14. und 15. Februar 1942

Es geschah vor Jahren, was ich heute erzähle — Mia, das treue Tier, ist längst in den »Hundehimmel« eingegangen.

Doch hören wir seine Geschichte, die einer gewissen Tragik nicht entbehrt:

An einem schönen Sommertage zur Erntezeit befanden sich die Bewohner der Einöde »Heidewiesen« in begreiflicher Aufregung. Ein wegen seiner Rohheit bekannter Bauernknecht hatte den Hund seines Arbeitgebers, eines angesehenen Großgrundbesitzers, mit einem Stocke derart mißhandelt, daß er wie tot liegen blieb. Der Knecht mochte den Hund nicht leiden. Er war ein Mensch, dem die Qual der Tiere eine Freude bereitete. Schon öfter hatte er das Tier grundlos gepeinigt und der Gutsbesitzer, dem der Knecht auch in anderen Dingen mißfiel, kündigte ihm nach dem jüngsten Vorfall kurzerhand den Dienst.

Bald darauf wechselte der Hund, der sich dank der guten Pflege der Gutsherrin wieder prächtig erholt hatte, seinen Besitzer. Mia war ein deutscher Schäferhund, ein Rassetier edelster Art, mit bester Blutmischung und einem Stammbaum, der zu den schönsten Hoffnungen berechnete. Sein neuer Herr, ein Polizeibeamter der Stadt M., nahm ihn in Pflege und Dressur und bald war Mia der beste Polizeihund, den man sich denken konnte. Treu und zuverlässig, unbestechlich, ein Draufgänger, wenn es not tat, aber auch lammfromm und zutraulich zu denen, die er näher kannte — kurzum, Mia war die Seele von einem Tier. In der Geschäftsstube unter dem Schreibtisch war sein Platz und nur der Ruf seines Herrn konnte ihn wieder hervorlocken. Kam eine fremde Person in das Zimmer, so knurrte er solange, bis man ihn mit einem »Pst!« wehrte. Er war kein Kneifer und Beller, aber wenn er auf den Fluren oder im Heuschobereinen »Schwerverbrecher« stellte und solange verbellte, bis sein Herr hinzukam, dann gelte es in den Ohren des Gestellten, der es nicht wagte, auch nur einen Fuß von der Stelle zu rühren.

Mia war ein Nasentier wie kein zweiter Hund, der eine einmal aufgenommene Spur mit Hartnäckigkeit bis zum Ende verfolgte.

»Sein großer Fall« aber sollte erst noch kommen. Es war eine eisig kalte Winternacht, als sein Herr mit ihm zu einer Streife das Polizeirevier verließ. Schwelgend ging es in die Winternacht hinaus und schon war man am äußersten Ende der Stadt angelangt, als der Wachtmeister merkte, warum ihn so an den Händen fror: er hatte seine Handschuhe — warme Fäustlinge — auf seinem Arbeitsplatz liegen lassen. »Bring Mia« und ein Schnuppernlassen an den Händen war die Aufforderung, die Handschuhe zu holen. Der Weg zum Polizeirevier war ziemlich weit, doch Mia lief unbeirrt die kürzeste Strecke bis zum Ziel, klopfte

sollten. Sie schlugen ihre Zelte unter Palmendickicht auf, bauten ihre Geschütze in den Felsenestern rings ein, sie fanden Brunnen, an denen sie endlich einmal Reinlichkeit hamstern konnten, sie sahen die Horizonte im rosigen Licht und genaßen und vergaßen, was hinter ihnen lag.

mit den Pfoten an das Fenster und sprang keck, als geöffnet wurde, in die Stube direkt auf den Arbeitsplatz seines Herrn zu. Dort nahm er blitzschnell beide Fäustlinge ins Maul und verschwand wie gekommen. Die im Raume anwesenden Beamten staunten und belachten zugleich das Bravourstück »ihrer« Mia.

Der Polizeibeamte, der auf seinen treuen Begleiter in einer dunklen Ecke wartete, bemerkte plötzlich, wie zwei Mannspersonen sich in verdächtiger Weise an einer gegenüberliegenden Haustüre zu schaffen machten und dann im Innern des Hauses verschwanden. Er ging in das Haus, fand die Türe angelehnt und sah durch die Mattglasscheibe der Korridorüre in einem Zimmer des Erdgeschosses das Aufblitzen einer Taschenlampe. Dann hörte er ein Geräusch, wie wenn ein schwerer Kasten von der Stelle gerückt würde. Unterdessen öffnete der eine Einbrecher — um solche handelte es sich nämlich — ein Fenster, wahrscheinlich um seine Beute ins Freie zu bringen. Der Beamte nahm seine entscherte Pistole in die Hand, trat mit einem kräftigen Fußtritt die Korridorüre ein, und mit dem Rufe »Hände hoch!« stand er plötzlich vor den Verbrechern, die, ohne sich nur einen Augenblick verblüffen zu lassen, ebenfalls zur Schußwaffe griffen. Dann begann eine tolle Schießerei und ein Nahkampf auf Leben und Tod.

Der Beamte blieb zwar unverletzt, aber das Ringen mit den beiden Kerlen ermattete ihn derart, daß er umzufallen drohte. Da kam im letzten Augenblick Mia, der treue Hund, der seines Herrn Stimme gehört hatte, durchs offene Fenster hereingesprungen und mit einer Wut, wie sie sonst nur ein wildes Tier entwickelt, sprang er auf den einen, den größeren Verbrecher los, packte ihn zuerst am Rockkragen und schüttelte ihn, daß den Kerl Hören und Sehen verging; nicht genug aber — Mia, die sonst auch der Zweck es erheischte und ihrem Herrn aufs Wort und auf den leisesten Wink folgte, ließ trotz des energischen Zurufs ihres Herrn den Verbrecher nicht mehr los, sondern riß ihm die Kleider buchstäblich vom Leibe und biß sich in seiner Wange fest.

Der andere Einbrecher, den der Hund in seiner Eier nach dem einen Mann vollständig unbehelligt gelassen hätte, stand zitternd in der Zimmerecke und machte nicht den Versuch zu entkommen.

Als der Beamte den Hund gewaltsam von seinem Opfer losreißen wollte, biß ihn dieser in blinder Wut in die Hand, die stark blutete. Der Polizeibeamte aber, der glaubte, das Tier sei tollwütig geworden, streckte es mit einem wohlgezielten Schuß aus seiner Pistole nieder. Der letzte Blick voll Schmerz und Anklage galt seinem Herrn, dem er doch das Leben gerettet hatte und dessen Tun ihm unverständlich schien.

Nachrichtentrupp zieht eine neue Leitung zum Gefechtsstand in den Waldal-Höhen. — PK.-Aufnahme: Kriegsberichter Etzold. (Wb.)

Unterdessen war es im Hause lebendig geworden. Die aus dem Schlafe gerissenen Bewohner eilten herbei, hielten die Verbrecher fest und riefen telefonisch das nächste Revier um Verstärkung an, die nach kurzer Zeit eintraf.

Auf dem Transport zur Polizeidirektion gestanden die Verbrecher, daß sie die »Schmier« kaltblütig um die Ecke gebracht hätten, wenn das »verdammte Biest« nicht dazugekommen wäre.

Als man später die näheren Personalien des gar übel zugerichteten Einbrechers feststellte, wurde es dem Wachtmeister klar, warum sein Hund von dem Kerl gar nicht ablassen wollte: es erwies sich nämlich, daß der vielgesuchte Einbrecher jener Knecht war, der den Hund auf dem Gutshofe gequält und mißhandelt hatte.

Es gibt eben auch in der Tierseele Konflikte, die, wenn sie auch nur instinktiv im Unterbewußtsein schlummern, doch vorhanden sind und die ausgetragen werden müssen.

So endete das Leben unseres vierbeinigen Freundes, der viele Nachfolger fand, mögen sie nun »Rolf«, »Arco«, »Hella«, »Pascha«, »Blitz« oder »Lux« heißen. Alle sind in ihrer Art nicht minder gute Diener ihrer Herren, mit denen sie gern und uneigennützig viele Strapazen des Polizeidienstes teilen.

Volksgenossen,

denkt daran? Wenn auch der Polizeihund zum Sammeln für das WHW antritt!

Kriminalrat Daumerlang b. G.
Polizeidirektion Marburg/Drau.

Nemška policija

bo v okviru svojega dne-
va tudi letos nudila na-
rodu vpogled v njene
delovanje, njene naloge
in storitve!

O bojih nacionalsocializma za oblast

Ko je Adolf Hitler leta 1921 v Zwickau-u, to je izven dežele Bayern, ustanovil prvo krajevno skupino svoje stranke in je njegov pokret štel že 6000 članov, so se marksistom začele odpirati oči. Mlad pokret se jim je zdel nevaren. Začeli so pošiljati svoje ljudi na nacionalsocialistične prireditve, da bi jih motili in razbijali. Za take primere je kot obrambo Adolf Hitler že leta 1920 postavil rediteljsko četo, ki je na zborovanjih imela nalogo, gledati na red ter čuvati zborovalne lokale. Ti odredi so takrat nosili naziv telovadnih in sportskih oddelkov.

Bilo je dne 4. novembra 1921, ko so marksisti poskušali razbiti nacionalsocialističen shod. Prišlo je takrat do prvega

SINGAPUR

Singapur, Singapore ali Sinhapur, kar pomeni toliko kakor »mesto levov«, je otok na južnem koncu Malajskega polotoka ter spada k britanski koloniji Straits Settlements, t. j. naselbina ob morskih cestah britanske Malake. Otok meri 562 kvadratnih kilometrov, na katerem živi okrog 550.000 prebivalcev. Od teh je samo okrog 10.000 belcev, ostali so pripadniki raznih drugih azijskih plemen. Dežela je hribovita, bogata na vodah in zelo rodovitna. Podnebje je vroče in kljub temu zdravo. Rastlinstvo in živalstvo je isto kakor na Malajskem polotoku. V nižinah raste tropično drevje, dalje v ozadju od morja pa pragozdovi. Živalstvo tvorijo orangutan, rinoceros, slon, malajski medved, kraljevi tigar, panter, divje svinje itd. Kmetijstvo prideluje mnogo kokosovih orehov, popra, tabioka itd. Od domačih živali gojijo govedo, konje, ovce in koze.

Otok Singapur je leta 1824 britanska vzhodno-indijska družba kupila od džohorskega sultana, ki je pa leta 1867 prešel v roke angleške krone. Največje mesto na otoku istega imena in glavno mesto britanske kolonije Straits Settlements, leži na južnem obrežju otoka. Mesto Singapur šteje blizu 300.000 prebivalcev in leži razširjeno celih 10 kilometrov ob obrežju razdeljeno na mestne četrti za Evropejce, Kitajce, Malajce itd. V evropskem delu mesta je vladna palača, mestna hiša, sodišče itd. V pristanišču je ladjedelnica, velika skladišča blaga za izvoz v Evropo in Ameriko. Singapurska luka je hkrati postaja ladij, ki vozijo iz Evrope v Vzhodno Azijo in nazaj. Ladijski promet je ogromen. Mesto je tudi izhodišče železniške proge v Malajske države.

V zadnjih 15 letih so Angleži iz Singapurja napravili eno svojih največjih trdnjav in oporišč za svoje vojne ladje, letalstvo in tako dalje ter izgradili iz otoka strateško točko, ki je obvladovala in gospodarila nad morskimi cestami, ki vodijo v Britansko Indijo, vse do izbruha sedanje vojne z Japonsko.

spopada z strelnim orožjem, na katerem so rediteljski oddelki odstranili vse razgrajace. Še istega dne je Führer rediteljske odrede preimenoval v naskočne oddelke, to je Sturmabteilungen, v kratiki SA.

Nacionalsocialistična nemška delavska stranka je rasla in se širila po vseh deželah Nemčije. Oči so se začele odpirati tudi oblastem. Režim je začel Hitlerjevo delo ovirati. Leta 1923 so prepovedali obstoj in delovanje stranke v deželah Prußen, Sachsen, Thüringen, Baden, Hessen in Braunschweig.

Francoška zasedba obmejnega ozemlja Ruhrgebiet je Adolf Hitlerju dala povod za sklenitev sporazuma z nemško ljudsko svobodno stranko, po katerem je slednja delovala v severnih, nacionalsocialistična pa v južnih delih Reich-a. Medtem je maja 1923 v Ruhrgebiet-u prišlo do aktivnega nemškega upora zoper Francoze. V zvezi s tem je nekdo izdal Leo Schlageter-ja, ki so ga Francozi ustrelili.

Še istega leta so iz zveze »Oberlande in Reichsflagge« (državna zastava) ustanovili bojno zvezo (Kampfbund), ki ji je pripadal tudi Ludendorff. Ker vlada v Berlin-u ni ničesar podvzela zoper francoško zasedbo Ruhrgebiet-a, je ljudstvo na vse moč goče revolucionarne načine kazalo svoje nezadovoljstvo.

Dne 8. novembra 1923 je bavarski generalni državni komisar Dr. v. Kahr v München-u v meščanski pivovarniški kleti (Bürgerbräukeller) držal politični govor. V njegovi družbi pri predsedniški mizi sta se nahajala general von Lossow in šef bavarske policije Oberst Seiser. Na enkrat vdere na čelu oboroženih naskočnih oddelkov SA Adolf Hitler v zborovalno dvorano, si tam izsili besedo ter objasni Kahr-u, Lossow-u, Seiser-ju in poklicanemu Ludendorff-u namen in cilj svojega početja. Pri tem je prišlo do sledečega sklepa, ki so ga takoj objavili. Predsednik Reicha (Reichspräsident) Ebert in državna vlada se takoj odstavijo. Začasno nacionalno vlado tvorijo sledeče osebe: Adolf Hitler, predsednik vlade, Ludendorff, vodja armade, Kahr, upravitelj dežele Bayern itd. Še isto noč so pa Kahr, Lossow in Seiser postali izdajalci ter podvzeli korake za uničenje te nacionalne revolucije. Prišlo je do aretacije Frick-a in Böhner-ja. Hitler je šel kljub temu še dalje. Organiziral je povorko po mestu München. Ko so prišli do Feldherrnhalle, je pričela policija od vseh strani streljati na njegovo povorko. Ubila je 16 nacionalsocialistov. Tudi Hitler in Göring sta bila ranjena. Dietrich Eckart je umrl v ječi. Čez dva dni so zaprli Hitler-ja ter ga odvedli v trdnjavo Landsberg am Lech. Teden dni pozneje so nacionalsocialistično nemško delavsko stranko po celi Nemčiji razpustili. Hitlerja je ljudsko sodišče dne 1. januarja 1924 obsodilo na 5 let trdnjavskega zapora z dodatkom, da bo pri dobrem vedenju po šestih mesecih izpuščen.

Zakonodaja, pravosodje in uprava

Naši davni predniki niso poznali zakonov. Izvirno je samo ljudem prirojen pravni občutek — kar se je pač smatralo za pravilno — bil tisto, po katerem se je urejevalo razmere in odnose med ljudmi. Iz tega rojenega prava se je pozneje z ozirom na v

Ako želite, da Vam Vaš pismoša

Štajerskega Gospodarja

vsak teden prinese na dom, Vas prosimo, da ta tednik takoj naročite pri pismošni ali pa na pošti. Pismoša prevzame od Vas naročnino — četrtletno RM 1,20, ter Vam bo prinašal časopis. S tem si pridobite naročevanje pri upravi in nakazovanje naročnine.

Vsak pismoša sprejema naročila in naročnino za »Štajerskega Gospodarja«.

vsakodnevem življenju potrebne oziroma uvidevnosti razvilo pravno življenje ali življenjsko pravo, ki ni bilo nikjer v nikakšni obliki uravnano in se ga tudi ni označevalo kot prirojenega, akoravno se ga je izvajalo z nekakšnim pravnim prepričanjem. Bilo je to pravo navade, običajev in šeg, ki so narodom bile svete. Vse to je pa vzporedno z razvojem državne oblasti ter intenziviranjem medsebojnih človeških razmer, posebno v izoblikovanju gospodarskega življenja, bilo vedno bolj potrebno. Tako je prišlo do tega, da so oblasti začele odrežati, kar se lahko imenuje pravo oblastnih določil.

Tako je izgledal začetek zakonodaje ali izdajanja zakonov, ki so jih s poznejšim razvojem prosvete začeli pisati in tiskati. Zakonodajne pravice je imela in jo ima v rokah državna oblast. Izvajali so jo oziroma jo še izvajajo v glavnem njeni najvišji organi kakor voditelji države, mornarhi, parlamenti itd. Na ta način izdano pravo ali zakoni morajo imeti svoj izvor v ljudski skupnosti, ker bi drugače ne imeli pravilne podlage in tudi ne trajnosti. Gre torej za pravo skupnosti in ga zato mora tudi skupnost obvladati.

Izvajanje današnjih pisanih zakonov v posameznih primerih v resnično pravnem prepričanju je delo državne oblasti. Državna oblast izreka državne razsodbe potom neodvisnih sodnikov, ki odločajo in razsojajo, ne da bi kdo mogel vplivati na nje, zvesto in pravično v smislu zakona ter po glasu svojega ljudstva. Sodba, ki jo izreče sodnik, je sodba ljudske skupnosti in države ter ima kot taka tudi prisilno moč.

Izvedbi volje ljudske skupnosti, ki jo določajo zakoni — v kolikor ne gre za pravosodje — pravimo uprava. Uprava spada v delokrog oblasti, ki delujejo kot organi skupnosti. Njena pravno izvoljena volja je volja države in ima pravico uporabljati tudi prisilno moč proti posameznikom.

Zakonodaja, pravosodje in uprava tvorijo skupno in enotno silo, ki je zrasla iz ljudske skupnosti ter je kakor skupnost sama — nedeljiva. Vse te tri funkcije stojijo medsebojno v povezanosti, ki se ne da ločiti. Delovanje pravosodja in uprave je pač uporabljanje prava, to je izliv in praktično udejstvovanje zakonodaje.

OBJAVA!

Skoro 20 let smo za svoječasnja jugosl. področja izdelovali in prodajali pasto za čevlje, mast za usnje in parketpasto pod znamko »Schmoll«.

Odkar pa je Spodnja Štajerska, Koroška in Kranjska priključena k Reichu, je bila licenčna pogodba od tvrdke Schmoll razveljavljena. Radi tega že več mesecev **ne izdelujemo več SCHMOLL PASTE**, dobavljamo jo samo še, dokler traja zaloge, temveč izdelujemo pasto za čevlje in mast za usnje sedaj samo pod svojo lastno znamko

„UNIO — PASTA“

„UNIO — mast za usnje“

po naših, že 20 let preizkušenih receptih, kakor dosedaj Schmollpasta. Naša znamka »UNIO« se je radi svoje odlične kakovosti v najkrajšem času najbolje uvedla, kajti ona je iste kakovosti, v kateri smo že od nekdaj izdelovali Schmollpasta,

Izpremenili smo samo znamko.

Kdor torej želi uporabljati prvovrstno kremo za čevlje, pravo sredstvo za nego in obenem za konzerviranje usnja, naj v trgovinah zahteva izrecno

„UNIO — PASTO“,

ki se dobi v vseh barvah.

Priznanje veletrgovca z usnjem iz Hamburga:

Z veseljem vam morem sporočiti, da je UNIO pasta kljub dražji ceni postala zelo priljubljena in vsi — kakor tudi ni bilo drugače pričakovati — hvalljo njeno odlično kakovost.

Chem. techn. Fabrik UNIO

Gesellschaft m. b. H.

Marburg a. d. D.

GOSPODARSTVO

Pridelovalna in storitvena bitka

Parole za pomlad 1942 - Preskrba prehrane

Landesbauernführer Hainzl je dne 6. t. m. sklical služben sestanek vseh Kreisbauernführer-jev s svojimi Stabsleiter-ji in zastopniki prehranjevalnih uradov iz Spodnještajerske in Gorenjske, na katerem se je razpravljalo o ukrepih za dvig kmetijske proizvodnje in storitev v pridelovalni bitki.

V otvorilnem govoru je Landesbauernführer Hainzl obdelal mnogovrstne naloge kmečkega ljudstva, ki jih morajo obvladovati vedno ožji krogi delovnih moči. V očigled zahtev, ki jih bo stavila tretja vojna zima, mora podeželsko prebivalstvo napram tem zahtevam biti pravično. Posebno je razpravljalo o pridelovanju žita, razbiranju krompirjevih nasadov in sočivja ter o potrebi pridelovanja lanu. Tudi pospeševanje ovčjereje je pereče. Končno se je Landesbauernführer dotaknil tudi pozivanja deklet na enoletno obvezno delo ter preskrbe kmečkih delovnih moči v splošnem, kar je danes zelo važno.

Landesstabsleiter Dr. Kuiterer je govoril o kmečkem človeku ter objasnili vsa vprašanja, nanašajoča se na upo-

rabo kmetijskih delovnih moči. Predpogoj za uspešno pridelovalno bitko je, da se sleherni podeželski in mestni človek, ki se ga lahko pogreša, stavi za kmetisko delo pri setvi in negi na razpolago. Vsi uradi stranke in države bodo morali svojo pozornost usmeriti na skrb, da bodo kmetovalci imeli dovolj delovnih sil na razpolago, da se bo brez vseh pritožb spomladi lahko zemljo obdelalo ter posejalo in nasa-dilo. Ker bo najbolj trdo in težko breme nosila kmetica, je podvzeti vse, da se jim usoda olajša. Tudi delo mladostnih ter skrb za delavstvo in naraščaj se kljub vojni ne sme zanemarjati. Vzgojiti in izuriti sposobno, dolžnosti se zavedajoče kmetijsko delavstvo mora biti ena najvažnejših ljudskih nalog kmetijstva. Dr. Kuiterer je končno še kratko omenil vprašanje naseljevanja ter se pri tem dotaknil tudi kmetijskega prava.

Zastopnik Hauptabteilungsleiter-ja Kreisbauernführer Krodli je orisal obsežne ukrepe na področju pridelovalne bitke. Odločilnega pomena za prehranjevalno gospodarstvo je vzdrževanje

pridelovanja na višini. Odkar se trajanje vojne daljša, je produkcija rastlin vedno bolj važna. Zato se morajo gesla za pomlad 1942 glasiti:

1. Žitne njive se ne smejo na noben način zmanjšati,
2. krompirjeve nasade je treba razširiti na račun ječmena in ovs,
3. ploskev za gojitev sočivja se mora razširiti,
4. zahtevano količino lanu je treba pridelati,
5. iz lastnega gospodarstva osigurati krmila in če je le mogoče, ista še izboljšati.

K pridelovalni bitki pride bitka storitev. Pri tem je za preskrbo posebno storitev kmetij za tržišče velikega pomena. Krodli je razpravljalo tudi o preskrbi poljedelskih strojev, bencina za mlačvo, železa, cementsa, veziva itd. Končno je še nanizal ukrepe, ki se jih je po nalogu obeh šefov civilne uprave na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem izdalo, da se doseže več kmetijskih pridelkov.

× Nemčija postavi paviljon na spomladanski kmetijski razstavi v Budimpešti, ki bo trajala od 21. do 29. marca 1942.

× Novo podjetje za izvoz kmetijskih produktov v Belgradu. Tvrdka »Srbo-brana« čije lastnik je Dimitrije Kubal se bo bavila z izvažanjem kmetijskih pridelkov, produktov gozdarstva ter surovih in suhih kož.

× **Nacrti o italijanskem neodvisnem gospodarstvu.** Odbor za italijansko avtarkično gospodarstvo je na svoji zadnji seji pod predsedstvom samega Duceja in ob navzočnosti raznih ministrov in vodilnih osebnosti stranke sprejel razne predloge, nanašajoče se na razširjenje in povečanje avtarkične produkcije in na ustanavljanje novih takih podjetij. Zamišljena je investicija nadaljnjih 500.000.000 lir. V glavnem gre za pridobivanje in pridelovanje kovin, gradnjo ladij, oskrbovanje z električno silo, izdelovanje umetnega gumija, kavstične sode in njenih stranskih produktov, gorilne in gonilne snovi ter umetno sestavljene smole.

× **Iz rogoze izdelujejo copate.** V Kistarci na Madžarskem so uredili tovarno, ki iz rogoze izdeluje copate, sandale in obrežne čevlje. Podjetje zaposluje 200 delavcev.

× **Madžarska ima 412 denarnih zavodov.** Od teh jih je 41 v Budimpešti, 371 pa v provinci.

× **Prisilno zavarovanje zoper točo je sklenil uvesti bolgarski parlament.**

× **Nov carinski zakon pripravljajo v Turčiji,** ki bo prilagoden novo nastalim gospodarskim razmeram.

× **Madžari so prevzeli svojo prosto luko v Fiumi.** Te dni je madžarska družba v Fiumi prevzela prosto luko, ki jo je Madžarski dovolila italijanska vlada. Vprašanje tranzita preko Hrvatske se šele rešuje.

× **Spanija omejuje dobičke.** Španski finančni minister je izdal odredbo, po kateri ne smejo letne dividende španskih bank presegati 6% celokupnega kapitala.

× **Angliji primanjkuje kavčuka.** Angleška vlada je zopet omejila potrošnjo kavčuka. Prepovedal je izdelavo gumijastih podplatov.

× **Izobjavljeni naravni viri Zedinjenih držav Severne Amerike v Pacifiku.** Radi vojne v Pacifiku so Zedinjene države v indopacifiškem prostoru dozdaj izgubile že sledeče nabavne vire, ki jih bodo vsak dan bolj pogrešale: Nizozemsko Indijo, Britansko Malajo, Filipine, Francosko Indokino, Ceylon, Thailand, Burmo, Honkong, Britansko Indijo, Čunking, Kvantung in Japonsko.

× **7.000.000 kg tobaka bo Bolgarija** kupila za lastno uporabo v tekočem letu.

× **500.000 ton pšenice je v teku enega leta** kupila Spanija v Argentini v Ibero-Ameriki.

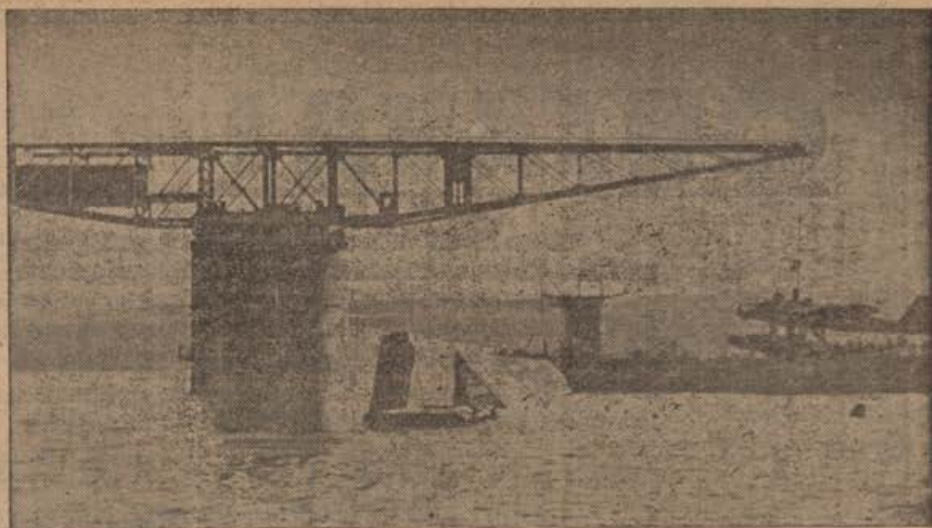
× **Ugoden razvoj španskih državnih dogodkov.** Španski državni dohodki, ki so dali leta 1940 5,4 milijard pezeta, so se leta 1941 zvišali na 6,9 milijard.

× **Posevki indijskega lanenega semena** se cenijo na 2,71 milj. hekt., kar znači 3% manj kakor v predletu. Gorčico pa pridelujejo letos na 3,16 milijonih hektarjev, to je za 2½ več kakor lani.

× **Centralizacija ribištva na Japonskem.** Japonska vlada namerava ustanoviti ribiško družbo za ribolov na visokem morju. Na ta način pridejo vse ribiške ladje pod kontrolo. Družba, ki bo razpolagala s 100 milijonov jenov, bo ribila v južnem morju in v jugovzhodni Aziji. Na ta način pride prvič do enotne ureditve ribištva v velikem vzhodnoazijskem prostoru.

× **20.000 ton lanu so leta 1941 pridelali v Franciji.** Prosevki so obsegali 25.000 hektarjev njiv. V primerjavi s predvojno produkcijo, ko se je pridelalo približno 24.000 ton, je to žetev smatrati za srednjo.

× **Svedska za povečanje krmil.** Na Svedskem so že leta 1941 gojili na 8000 hektarjih zemlje oljarice. V tekočem letu bodo to ploskev podvojili, da se hkrati izboljša tudi preskrba masti.

Vor dem Start.

Der große Kran am Kopf der Mole hat es sich bestimmt nie träumen lassen, daß er einmal deutsche Seeflugzeuge zu Wasser lassen würde, die zum Kampf gegen britische Schiffe hoch oben in der Irischen See starten. — PK-Aufnahme; Kriegsberichter Kestner (Wb.)

UMNI KMETOVALEC

Kmetovalčeve priprave na „vojno spomlad 1942“

»O kresi se že dan obesi in se začne zima približevati, — o Svečnici pa si smemo na kožuho že prvi gumb odpeti, — pomlad se začne približevati, pa čeprav zima še toliko snega nameče in mraz še tako ostro pritiska, kot je na primer vprav letos slučaj.

Razumen kmetovalec se torej pripravlja že poleti na zimo in že sredi zime na spomladansko delo.

Ne bomo naštevali in ponavljali vsega, kar mora skrben kmečki gospodar pripraviti za spomladansko gospodarjenje v navadnih razmerah. Pač pa bomo opozorili na posebne ukrepe, ki so vprav zaradi vojnogospodarskih razmer, v katerih živimo, letos za kmetovalca izredno važni, oziroma so letos drugačni, kot so bili v mirnih časih.

Začnimo s sadjarstvom: Cepilni vosek za spomladansko cepljenje smo bili dozdaj večinoma vsi vajeni kupovati po trgovinah. Letos ga bo težko dobiti. Zakaj ga ne bi skuhal doma, ko ni to nobena umetnost in tudi droga ni?

Recepti so vprav različni, z ozirom na to, kakšne snovi se nam posreči zbrati kot material za kuhanje voska. Če moremo dobiti kaj špirta ali pa lanenega olja, bo mogoče napraviti »mrzlotekoč« vosek, če ne, bo vosek mehak samo vroč, in mu pravimo »toplotekoč« vosek.

Opozarjamo samo: vsi recepti, ki naštevajo: čebelni vosek, kolofonijo itd., so letos nerabni, ker so te sirovine letos predrage. Glavna snov naj bo letos smrekova smola, ki jo je v vseh gozdovih dovolj na razpolago. To bomo raztopili in vročo precedili skozi redko krpo iz žakljevine v podstavljeni lonci mrzle vode. Gotovo se nam bo posrečilo tudi, dobiti nekje nekoliko olja ali pa odpadkov svinjske ali kakršnekoli druge živalske masti. Te naj bo vsaj ¼ teže očiščene smole. Smolo in loj, oz. mast v pripravni posodi skupaj raztopimo pri počasnem ognju, premešamo, ohladimo — in toplotekoči cepilni vosek je gotov. Če hočemo, da bo vosek

mrzlotekoč, mu, ko se ohlaja, prilijemo med neprestanim mešanjem počasi nekaj špirta. Bolje premalo, kot preveč, kajti, če smo napravili pretrdega, ga enostavno pol enkrat razpustimo in še nekoliko špirta prilijemo.

Da moramo cepilni vosek hraniti v zaprti posodi, vemo vsi.

Rafije ali ličja za vezanje cepilnih »glav« letos skoraj ni dobiti. Kako si bomo pomagali.

Pisec teh vrstic si je nekoč v slični zadregi pomagal s kožo mladih, muževnih vrbovih mladik, ki jih vsi poznamo še iz otroških let, ko smo delali piščali iz njih. Pripravne gladke mladice je treba vsakokrat ko bomo šli cepit, neposredno sproti narezati, kožnate trakove (približno pol cm široke) pa lupimo z njih za vsako cepljeno glavo sproti, da se ne osušijo, kajti samo s docela svežimi se da vezati, medtem ko se pet minut stare olupljene kožice že trgajo. Če pa vezemo s prav sveže olupljenimi, držijo trdno, ko se osušijo.

Tudi ozki cunjasti trakovi, s kakršnimi so naši dedje vezali, v sili še vedno dobro služijo.

Predvsem pa: cepimo letos na načine, ki sami dobro in kmalu zvežejo cepič s podlago, to je na razkol in na angleško kopulacijo.

Ob tej priložnosti si Vas tudi dovoljujemo vprašati: ali že imate narezane in pravilno shranjene cepiče za spomladansko cepljenje. Če jih še niste narezali, oz. če se jih šli v klet pogledat in ste ugotovili, da so vam namrznili (kar spoznamo po tem, da je stržen rjavkast in morda očesa tudi), preskrbimo si brž drugih, zdravih!

Kakšna bo naša priprava na letošnje spomlad v vinogradu?

Prvo: ali smo se pravočasno prijavili za nabavo galice ali kakega drugega škropilnega sredstva?

Nadalje: ker bo zdaj škropilna, posebno bakrena, tako dragocena, ali smo si nabavili take škropilnice in razpršilnike k njim,

da nam bo mogoče pri čim manjši porabi škropiva doseči kar največji škropilni uspeh? Če smo na to pozabili, brž, še je čas, da jih naročimo!

Delovne sile so zdaj drage, vino pa tudi, zato se obdelovanje vinogradov splača. Zakaj torej ne bi žrtvovali nekaj za nabavo boljšega orodja za obdelovanje zemlje, predvsem za kultivatorji?

Bojazen, da je naš vinograd prestrm za modern način obdelovanja zemlje, je brez podlage v vsaj 99 od 100 primerov.

In še eno bo letos potrebno v vinogradu: pri obrezovanju trte velika previdnost in paznja, da ne bi morda narezavali namrzlih šparonov, zdrave rozge pa odstranjevali. Važno bo torej letos tudi to, koga bomo spustili v vinograd, trto obrezovali.

Priprave na letošnjo spomlad v poljedelstvu in zelenjadarstvu pa so vsekakor najvažnejše.

Predvsem: ali imate vsi pripravljenega dovolj dobrega, zdravega semena za spomladansko sajenje? Najvažnejši je krompir. Bojimo se, da je marsikateremu kmetu namrznila vsa zaloga krompirja, s semenčkim vred. Tak krompir je za seme neporabno, preskrbeti si morate takoj drugega! Kje in kako, to pa je spet zadeva zase!

Od strani oblastev je vse storjeno, da bi bilo mogoče dobiti semenski krompir od drugod. Vendar je treba stvari odkrito pogledati v oči: Tudi drugod so ogromne množine semenskega krompirja zmrznile. Po drugi strani je zmrznilo ogromno jedilnega krompirja. Ker je torej za spomlad predvideno pomanjkanje krompirja, se bo semenski krompir načeloma oddajal samo proti istočasni oddaji jedilnega krompirja v enaki količini. In vsled splošnega pomanjkanja prevoznih sredstev se je bati, da bo semenski krompir le stežka prispel pravočasno. Tudi ne vemo, ali bodo sorte na naše podnebne razmere prikladne.

Zato prav resno in nujno svetujemo:

Kdor ima v svoji kleti še zdrav in nezamrznjen krompir, naj ga hrani za seme, ne le za svojo potrebo, temveč tudi za vse

one sosede, katerim je krompir zmrznil in so sedaj v stiski za semenski krompir. Najbolje bi bilo morda, da zamenjate krompir za namrzlega, seveda proti primernemu doplačilu.

Vsekakor pa greši proti svojim sorojakom, kdor zdrav krompir pri nas dobro uspevajočih sort uporablja za hrano ali celo za krmo, medtem, ko sosede zastoj iščejo krompir, da bi mogli obdelovati svoje njive.

Zelo važna bo letos tudi preskrba s semenom krmske pese, detelje in zelenjadnega semena. Vemo, da je mnogo kmetovalcev, ki so si pravočasno nabavili ali celo doma pridelali semena nad svojo rabo. Vemo pa tudi, da bo letos mnogo takih, ki potrebnega semena ne bodo mogli kupiti, ker so se prepozno začeli zanj zanimati. Dolžnost dobrega soseda je, da ne bo hranil odvisnih semen doma za drugo leto, marveč, da bo z njim rešil iz zagate svojega soseda. Saj si bo mogel letos vnovič pridelati seme za prihodnje leto.

Isto načelo naj velja za vzgojene sadike: nobene zavreči, temveč vse oddati sosedom, naj jih posadijo!

Seme ovsa in jarih žit bo mogoče nabaviti edino proti istočasni oddaji domačega pridelka v enaki količini. Poslužimo se te ugodnosti, kolikor le mogoče, in z menjavo semena povečajmo in izboljšajmo pridelek!

Letos bomo tudi pri setvi in sajenju prav posebno štedljivi.

Predvsem ne bomo sadili ali sejali pregosto, zakaj škoda je semena! Raje bomo vzeli največjo dopustno razdaljo med rastlinami. Pri skrbni obdelavi zemlje in primernem gnojenju dajo redkeje sejane in sajene rastline itak več pridelka kot v goščavi rastoče.

Ze pri posameznem kmetovalcu se občutno pozna pri porabi semena, ako seje oz. sadi bolj na redko, pri celih deželah pa narastejo te razlike v milijone kg.

Nadalje bomo letos dali oves in jaro žito pred setvijo skrbno razkužiti na žitočistilni pripravi (Saatreinigungsanlage), kakršnih bo letošnjo spomlad prvič precejšnje število delovalo pri nas.

Tudi naročilo poljedelskih strojev, s katerimi bomo lahko naša polja boljše obdelali, spada med važne priprave za spomladansko delo.

Se večjega pomena pa je pravočasna preskrba z umetnimi gnojili.

Rastline, ki jih spomladi sejemo in sadimo, so skoraj vse same okopavine. In opozorili smo nekoč že na tem mestu, da vprav okopavine izmed vseh umetnih gnojil najbolj hvaležno poplačajo kalijeve gnojila. In ker je kalijevih gnojil dovolj na razpolago, spada med najvažnejše priprave za letošnjo spomlad tudi oskrba z dovoljnimi količinami kalijevih gnojil, predvsem s 40% kalijevo soljo.

Kdo ne bi rad pridelal obilo krompirja, debelo peso, bogat pridelek koruze, lepo in zdravo sadje itd.? Vse to nam omogoča gnojenje s kalijevo soljo!

V živinoreji obsega priprava na spomlad predvsem preskrbo in pravilno porazdelitev krme do novine, ki bo letos verjetno izredno pozna. Pazimo torej, da se ne uštejemo v računih in da nam krme tako le sredi aprila ne zmanjka! Štedimo predvsem pri naš eno leto stari mladi živini. Telice v tej starosti lahko žive samo ob zjedi mlečnih krav!

Če se nam račun kljub tem ne izide (kako računati, smo na tem mestu obrazložili), je bolje, pravočasno odprodati kak rep — ali pa dokupiti krmo!

Napravimo si tudi načrt, kako bomo je

Richtige Zahnpflege

Ist im Kriege wichtiger als je zuvor, denn sie beugt nicht nur der Erkrankung der Zähne, sondern häufig auch weiterreichenden Allgemeinerkrankungen vor. Neben der Verwendung eines guten Zahnpflegemittels wie Chlorodont sind gesunde Kost, gründliches Kauen und jährlich zweimalige Zahnuntersuchung erforderlich.

fos s primernimi med- in podsadeži ter vmesnimi pridelki povečali proizvodnjo domače krme, ter se pravočasno pobrigajmo za seme takih rastlin!

Ako nam je na razpolago seme, predvsem zasejmo večjo površino z lucerno, ki je najboljša dobaviteljica sveže krme, posebno ob poznopoletnih mesecih, ko med seneno in otavino košnjo marsikdaj ne vemo, kam naj bi šli za zeleno krmo kositi.

Pripravljajmo se na spomlad tudi s tem, da bomo takoj, ko bo mogoče, razvozili po travnikih gnojnice, da bomo s tem, da bomo očistili ali nanovo izkopali osuševalne in odvodne jarke, osušili prevlažne travnike in dobili tako z njih več in boljše krme.

Italijanski veleposlanik pri Sv. stolici umrl. V Rimu je umrl veleposlanik Attolico, ki je zastopal Italijo pri Vatikanu, v 63. letu svoje starosti. Pokojni Attolico je bil med drugim višji komisar Društva narodov v Danzigu, podtajnik Lige Narodov, italijanski veleposlanik v Rio de Janeiro, Moskvi in Berlinu. Naposled je bil imenovan za ambasadorja pri Vatikanu. Pokojnik je veliko pripomogel k utrditvi in poglobitvi nemško-italijanskih odnosov.

Wintereinsatz einer Transportstaffel im Osten.

Über die verschneiten Flächen fliegen die Staffeln ostwärts zu einem weit vorgeschobenen Feldflugplatz, der den Infanteristen gleichzeitig als Sammelplatz gilt. — PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Hempel (Wb)

Zum Kriegsschauplatz in Ostasien, japanische Truppen landen in einer feindlichen Bucht. — (Weltbild)

MALE VESTI

* Nemška policija za Winterhillswerk (zamsko pomoč). Dne 14. in 15. februarja t. l. bo prvič tudi na Spodnjem Štajerskem nemška policija priredila svoj »dan nemške policije« ali »Tag der deutschen Polizei«. Prireditev ima namen pokazati povezanost policije s civilnim prebivalstvom. Celotno policijsko osebje in njene pomožne formacije gasilska in železniška policija bo v Marburg-u in v drugih krajih Spodnje Štajerske omogočila vpogled v svoje delovanje in skrbela da nas s marsičem iznenadi. Z ozirom na neprekosljive storitve naših vojakov na bojišču, naj postane »dan nemške policije« častni dan, pripeljki za zimsko pomoč pa naj prekosijo tokrat vse dosedanje zbirke.

* Razstavo »Edelweiß und Lorbeer« (piianka in lavor), ki jo je med 1. in 8. februarjem 1942 v grajski dvorani v Marburg-u priredila naša slavna oborožena sila, je obiskalo 10.750 Spodnještajercv.

* Prof. Albert Speer, naslednik ministra dr. Todta. Kakor poročamo na drugem mestu, je zadela Nemčijo s tragično smrtjo ministra dr. Todta, ki je bil državni minister za oboroževanje in municijo, generalni inspektor za ceste ter generalni inspektor vode in energije, velika izguba Führer je poveril vse tri omenjene funkcije dipl. inženjerju prof. Albertu Speer-u. izredno nadarjenemu arhitektu, ki je že s svojimi dosedanjimi deli pod Führerjevimi vodstvom zadivil vse strokovnjake. Mož je danes v 37. letu svoje starosti.

* Nemške podmornice zvišujejo zavarovalne premije trgovskih ladij. Uspešni napadi nemških podmornic na ameriške ladje od katerih je kar prve dni potovalo 43 na dnu morja, so zavarovalne družbe v USA zvišale vse zavarovalne premije za trgovske ladje, ker bi sicer ne bile več v stanu izplačevati dogovorjene odškodnine.

* Razstava nemške knjige v Soliju. V Soliju so pravkar otvorili krasno razstavo nemške knjige. Razstavo so si ogledali kralj Boris, kraljica Joana, princ Kiril in princesa Evdoksija v spremstvu ministrskega predsednika dr. Filova in nemškega poslanika Beckerle-a.

* 8 zastopnikov ima nemška ljudska skupina na Madžarskem v budimpeštanskem parlamentu. V zgornji hiši sedita tudi dva člana kot predstavnika na Madžarskem živečih Nemcev.

* Naselitve kmetovalcev v bolgarski Traciji. Bolgarsko notranjo ministrstvo namerava svoja področja v osvobojeni bolgarski Traciji, kjer je prvotno mislilo samo na prostor med rekama Struma in Mesta, naseliti tudi med rekama Mesta in Marica z bolgarskim kmetijskim življem. Število za te kraje prijavljenih družin za naselitev je prekosilo vsa pričakovanja.

* Maršal Kvaternik je obiskal nemške ranjence. Hrvatski maršal Kvaternik je obiskal te dni Stubičke Toplice, kjer se je prijazno razgovarjal z ranjenimi nemškimi letalci, ki bivajo na njegovo povabilo tam kot rekonvalescenti.

Dosedanjim potrošnikom Schmollpaste. Kakor je iz današnjega oglasa Unio-tovarne razvidno, je na Spodnjem Štajerskem že 20 let znana tovarna Unio-družba radi priključitve Spodnje Štajerske k Reich-u opustila izdelovanje Schmollpaste, katero je vodila skoraj 18 let in izdeluje sedaj namesto iste svojo lastno znamko Unio-pasto. To bo dosedanje potrošnike Schmollpaste gotovo zanimalo.

* Mrtvo truplo neznane ženske. Dne 6. junija 1941 so v Mautdorf-u pri Luttenberg-u v Mur-i našli mrliča ženskega spola. Ponesrecena oseba je bila kakih 30 let stara, 160 cm visoka, šibke rasti in temno plavih las. V zgornji čeljusti je imel drugi sekalec zlato krono z umetnim belim zobom. Desni zadnji kotnik je imel jekleno krono. V spodnji čeljusti je imel Jesni drugi kotnik tudi jekleno krono. Obležena je bila v modro-belo-rdeče-karirano obleko »Dirndle-kroja, bež-barvni steznik ter belo laneno srajco z znakom »AF«. Na mrliču so našli polokrogel zlat uhan. Za ugotovitev identitete koristne podatke je poslali na naslov Staatliche Kriminalpolizei, Dienststelle Marburg/Drau, Tegetthofstraße 34, telefon 2777 ali pa najbližnji žandarmerijski postaji.

* Unbekannte Tote. Am 6. Juni wurde aus der Mur in Mautdorf bei Luttenberg eine weibliche Leiche geborgen. Die Frau ensperson war etwa 30 Jahre alt, 160 cm groß, schlank und hatte dunkelblondes Haar. Im Oberkiefer hatte der linke 2. Schneidezahn eine Goldkrone mit einem künstlichen weißen Zahn, der rechte letzte Backenzahn hatte ebenfalls eine Stahlkrone. Bekleidung: blau-weiß-rotkarirtes Dirndkleid, beige-farbiger Schlüpfer und weißes Leinenhemd mit Wäschezeichen »AF«. An der Leiche fand sich ein halbkreisförmiger goldener Ohrring. Zweckdienliche Angaben über die unbekannt Tote sind an die Staatliche Kriminalpolizei, Dienststelle Marburg/Drau, Tegetthofstraße 34, Telephon 2777, oder an den nächsten Gendarmerieposten zu richten.

* Nov nemški izum. V Nemčiji je neka tovarna iznašla sestavino, ki na železniških vozovh ublaži ropot. Izum uporablja tudi za ublaženje ropota na avtokaroserijah.

* Velik uspeh potovalne kmetijske razstave Reichsnährstand-a v Marburg-u. Po dozdam znanih podatkih je kmetijsko razstavo Reichsnährstand-a v Marburg-u obiskalo okrog 34.000 oseb. Stevilka je dovolj zgovorljiv dokaz, da je napredno spodnještajersko ljudstvo za novosti zelo dovtetno.

* Poseben davek za prehrano revnih slojev je uvedel župan mesta Strahinja Janič pri Leskovcu v Srbiji, in sicer v višini 10 milijonov dinarjev. Od tega morajo plačati 50% industriji, 25% trgovci, 10% banke, 5% rentniki, 4% zdravniki in lekarnarji, 4% obrtniki in 2% odvetniki. Davek je zapadljiv v desetih dneh.

* Ogromen požar v Filadelfiji. V Filadelfiji (USA) je nek požar vpepelil 20 poslopij s trgovinami, dočim je bilo nadaljnjih 50 poslopij; poškodovanih. Škoda znaša nad en milijon dolarjev. Požaru je prisostvovalo 50.000 oseb.

* Ameriška petrolejska ladja »China Arrow« potopljena. Kakor poročajo iz Bostona, je neka podmornica potopila ameriško petrolejsko ladjo »China Arrow« (8403 ton). Moštvo se je polnoštevilno rešilo in se nahaja sedaj v neki ameriški luki.

* Roosevelt pita maršala Cankajška samo s krediti. Po poročilih iz New Yorka je naslovil ameriški prezident Roosevelt na kitajskega maršala Cankajška neko poslanico, v kateri izraža upanje, da bo ameriško posojilo 500 milijonov dolarjev »pomoč za vojne napore Kitajske«. Obenem se zavezuje Roosevelt k sodelovanju za »skupno zmago«. Rooseveltov denar pač nič ne pomaga Kitajski, ker so vse dovozne ceste — tudi cesta v Burmi — zaprte. V tem slučaju gre torej le za plutokratsko vljudnost, za katero si gospoda v Cungskingu ne more ničesar kupiti.

* Med voščeno figure naj postavi London svoje najbolj neuspešne diplomate, kakor lorda Halifaxa ali pa Sira Samuela Hoare. Tako piše o angleški diplomaciji angleški list »Picture Post«, ker mu že tudi predsedajo polomije Anglije na diplomatskem področju, ki jih londonski vladi prinašajo njeni židovsko-aristokratski nespodobneži.

* Področje Bachern ni več zaporno ozemlje. Kakor smo iz pristojnega mesta izvedeli, so dne 5. februarja 1942 ukinili zaporo, ki je bila dne 19. sept. 1941 proglašena za področje Bachern-a.

* Požar na krovu parnika »Normandie«. Na krovu francoskega veleparnika »Normandie«, ki so ga pozneje prekrstili v »Lafayette«, je v njujorški luki nastal dne 10. t. m. ogromen požar, ki je uničil velik del ladje. Ob izbruhu požara se je nahajalo 2200 delavcev in stražnikov na krovu ladje. 72 delavcev je zadobilo pri gašenju nevarne opeklne in so jih morali spraviti v bolnišnico. Ladja »Normandie«, katero je ameriška vlada kratkomalo zaplenila že ob izbruhu sedanje vojne, je bila last francoske družbe Compagnie Generale Transatlantique v Le Havre-u. Izplovljena je bila l. 1934. S 83.423 brutoregisterskimi tonami je bila druga največja ladja na svetu. 1975 potnikom je nudila najudobnejši komfort za vožnje po Atlantiku. Njena hitrost je znašala 28,5 morskih milj na uro. Kakor pravijo zadnja poročila, se je ladja nagnila za 25% na stran. Gašenje ladje je onemogočal silen dim.

* 400 hiš je bilo v sedanji balkanski vojni v Beogradu težko poškodovanih. Te hiše so lani popravili. Stroški so znašali 80 milijonov Din.

* Šest smrtnih obsodb na Hrvatskem radi prepovedanega trgovanja s koruzo. Izredno sodišče na Hrvatskem je v Martinicah obsodilo šest občinskih uslužbencev na smrt, ker so kljub prepovedi privatno trgovali s koruzo. Nadaljnjih 12 kmetov iz Martincev je dobilo zaporne kazni do 12 let ter denarne kazni od 10.000 do 100.000 kun. Vsi obsojeni so izgubili tudi svoje častne pravice.

* Značka za slovaške frontne bojovnike. Za slovaške frontne bojovnike bodo izdelali znake več razredov, ki jih bodo nosili na desni prsni strani.

* Iz čebelarstva. Čebelska kužna bolezen Nosema je lansko leto v Nemčiji uničila 800.000 čebelarskih družin hkrati je pa nadaljnjih milijon družin toliko oslabila, da je njihova storitev zaostala daleč za normalnimi panji. To je povzročilo nemškemu čebelarstvu milijonske škode. Nosema, ki nastopa tudi v drugih deželah, nastopa enkrat v manjšem in zopet v večjem obsegu, kar se lahko zasleduje za deset let nazaj. Sedaj je Reichsfachgruppe Imker (državna strokovna skupina čebelarjev) uvedla akcijo za izsleditev, preprečenje in omejitve čebelske kužne bolezni ter se bodo znanstveniki in praktični čebelarji zadeve teoretično in praktično lotili.

* 25-letnica smrti pomorskega junaka. Dne 8. februarja 1942 je poteklo 25 let, odkar je umrl veliki admiral Anton Haus, poveljnik vojne mornarice bivše donavske monarhije. Spodnještajerci, ki so svoječasno služili v vojni mornarici pod njegovim poveljstvom, se ga bodo še gotovo spominjali.

* Velik zemeljski plaz se je vtrgal na dni v bližini vasi Calandria v bližini nekoga železniškega mostu proge Ventimiglia—Mentone. Ogromni plaz zemlje in kamenja je razrušil neko malo hišico, ki je služila vojakom-stražnikom kot bivališče. Sedem ob je našlo pod plazom hudo smrt.

* Spodnja Stajerska je pri 5. vsedravnih zbirki dne 30. januarja in 1. februarja 1942 zbrala 219.516,14 Reichsmark.

* Pastirski list proti komunizmu. Srbski škof v Ujvideku (Novisad) je naslovil na svoje vernike pastirski list, v katerem jih zaklinja, naj ne nasedajo komunističnim agitatorjem. Pastirski list, ki je bil objavljen v srbskem in madžarskem jeziku, je izval veliko pozornost.

* Političen umor v Belfastu (Severna Irsko). Neznani storilci so ustrelili ravnatelja kaznilnice v Belfastu sredi mesta. Baje je ta umor v zvezi z neko gladovno stavko, katere se je udeležilo 200 političnih kaznjencev. Angleži skušajo to dejanje spravljati v zvezo z irsko-republikansko vojsko.

* Fraser bi rad postavil avstralsko-novozelandsko mornarico. Po poročilih iz Surabaje hočejo neki avstralski krogi sestaviti iz avstralskih in novozelandskih edinic kombinirano brodogojnico. Novozelandski ministrski predsednik Fraser je stavil predlog, da naj prevzame poveljstvo nad to britansko mornarico nek ameriški admiral.

* Uporaba praznih bunkerjev. Po odredbi Oberbürgermeister-a mesta Marburg smejo posestniki prazne bunkerje in bunkarske hišice, ki stojijo na njih zemljiščih, uporabljati.

* Maršal Čangkajšek v Indiji. Kakor poročajo iz Delhija, je kitajski maršal Čangkajšek prispel v Indijo. Namen njegovega potovanja, ki je zbudilo v Šanghaju splošno zanimanje, je baje posvetovanje z vrhovnim poveljnikom britanskih sil o splošnih vprašanjih.

* Sestava hrvatskega sabora. Kakor smo že poročali, se bo v kratkem sestel novi hrvatski sabor k svoji prvi seji. Novi sabor Neodvisne države Hrvatske ni izvoljen, temveč imenovan. Predsednik Stola sedmorice je sedaj objavil imena 204 poslancev, ki bodo tvorili sabor. Od teh jih pripada ustaškemu gibanju 28. Na čelu te skupine sta oba »doglavnik« maršal Kvaternik in dr. Mile Budak. Bivši Radičevi stranki je bilo dodeljeno 80 sedežev. Bosanski muslimani imajo 18 poslancev in obenem tudi podpredsednika hrvatskega sabora. Nemci bodo zastopani v saboru z dvema poslancema (Branimir Altgayer in Gasteiger), dočim bosta Srbe zastopala bivši podban dr. Šumanović in sarajevski odvetnik dr. Besarović. Saboru pripada nadalje še 40 kmetov. Ostali sedeži odpadejo na znana imena hrvatskega političnega in javnega življenja.

* Kralj in cesar Viktor Emanuel je obiskal pretekli teden razna mesta in vasi v Kalabriji in Apuliji, dve pokrajini, ki sta neposredno deležni vojne v Sredozemskem morju. Vlada je prebivalstvo povsod pristrčno pozdravljalo.

* Novi turški veleposlanik v Londonu. Dosedanji turški poslanik Rauf Orbay je bil imenovan za novega turškega veleposlanika v Londonu. Dosedanji veleposlanik Ruždil Aras je bil istočasno vpokojen.

* Portugalski prezident Carmona zopet izvoljen. V nedeljo so na Portugalskem volili prezidenta republike. Volilna udeležba je bila povsod v deželi velika. Po poročilih, ki so jih imeli listi pondeljek zjutraj, je glasovalo 90% vseh volilnih upravičencev.

* Veliko tihotapstvo španskih svinj in rib v Anglijo. V Madridu so prišli na sled veliki tihotapski lumpariji, v katero so zapleteni Angleži. Angleški agentje, ki so stanovali v nekem madridskem hotelu, so kupovali v španskih tvornicah za konzerve in pri kmetih velike množine rib in živih svinj, ki so jih spravljali po tajnih poteh

Spodnještajerci in prijava inozemskih do gov

Na podlagi razglašena šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem z dne 30. januarja 1942 je vsaka oseba, tvrdka ali korporacija, ki ima svoj sedež, svoje bivališče ali vodstvo na Spodnjem Stajerskem, nadalje vsaka podružnica inozemskih bank in industrijskih tvrdk, dolžna svoje dolgove v inozemstvu, ako dosegajo vrednost 1000 RM in več, prijaviti.

Ako ima obvezanec za prijavo na Spodnjem Stajerskem podružnice, mora prijavo izvršiti centrala, če ima ista svoj sedež na Spodnjem Stajerskem.

Vse potom posredovanja kake na Spodnještajerskem ležeče banke najete kredite (na primer kredite gotovine, kritje terjatev), mora prijaviti banka, ki je kredite posredovala. V kolikor bi tukaj nastale nejasnosti, se mora upnik z dotično banko sporazumeti, da ne bo dvojnih prijav.

Zaupniki, ki gospodarijo z inozemskim premoženjem, tudi morajo prijaviti, ako spodnještajerskim dolžnikom ne more biti znano, da pripadajo dolžni zneski inozemcem.

Prijaviti se mora vse dolgove napram osebam, tvrdkam, bankam in korporacijam, ki imajo svoje bivališče in poslovanje v inozemstvu in sicer brez ozira na zapadljivost, vrsto dolga ali vrednoto. Torej tudi RM dolgove. V rubriko 1 predpisanih formularjev se mora bližnje označiti obvezo dolga kakor na primer: dolg iz kontokorenta, obveza za dobavo blaga, hipoteke in zemljišni dolgovi, obveze iz lastnih akceptov in sola-menic, krediti za vloge v gotovini in kritja terjatev, predujmi v gotovini, hranilne vloge, posojila, obligacije, družbene vloge, deleži ter udeležba inozemcev na prijave-obveznih tvrdkah.

Bodoče ali pomaknjene pogojne obveznosti, kakor na primer račune o ne-

prevzetem blagu ni treba prijaviti. Isto velja tudi za deponirane menice.

Če dolgovi niso točno znani, zadostuje navedba po vestnih centvah.

Med inozemskimi dolgovi in inozemskimi terjatvami se principiarno ne kompenzira ničesar.

Za prijave je uporabljati samo predpisane tiskovine, ki se dobijo brezplačno pri zavodih Reichsbanke v Marburgu in Cilliju ter pri Anmeldestelle für Auslandsschulden, Berlin C 111.

Vse obveznosti je deliti po deželah in valutah. Ime upnika se navede, ako znaša upnikova terjatev nad 1000 RM. Manjše obveznosti je vzeti sumarno, ločiti jih je pa po deželah in valutah. Pogodbeno dogovorjeno zapadljivo* dolga se mora označiti. Če ni točno znana, je navesti rok, do kedar se povračilo najprej lahko zahteva. Obveze, ki so bile zanadle, je označiti kot že davno zapadle.

V obrestno postavko je dodati morebitne provizije, stroške itd., ki so redno za plačati. Brezobrestna posojila je označiti kot »brezobrestna«.

ZANIMIVOSTI

o. 2000-letno pšenično zrno so našli pri nekih razkopavanjih za starinami pri Goslarju na Norveškem. Pri najdbi je pšenično zrno bilo še dobro ohranjeno, ki je pa kmalu nato razpadlo. Na podobi drugih najdenin so strokovnjaki ugotovili, da gre za pšenično zrno, ki je zrastle pred kakimi 2000 leti na Norveškem.

o. Najboljša krava Madžarske. Pri nedavno zaključeni produkciji tekmi mleka, ki jo je priredilo kmetiško društvo na Madžarskem, so kravo »Csipke«, ki je last madžarske akademije znanosti, proglasili za zmagovalko. V kontrolnem letu so dobili od nje 13.038 kg mleka, ki je vsebovalo 483,4 kg maščob.

Naroči, Štajerskega Gospodaria!

v Anglijo. Svinje so gnali v velikih čredah čez mejo na Portugalsko, kjer so jih klali in nato pošiljali v Anglijo. Španskim kmetom so plačevali mamljive cene v funtih šterlingih. Ribje konzerve so spravili podkupljeni španski ribiči na malih ladjah ali obalnih parnikih na visoko morje, kjer so jih prevzemale angleške trgovske ladje.

* Za novi red v Vzhodni Aziji. Preteklo nedeljo se je vršil v tajlandskem glavnem mestu Bangkok velik shod Tajlandcev, Kitajcev, Indijcev in Burmezov, ki so manifestirali za politiko tajlandske vlade in za vojno proti Angliji in Ameriki.

* Angliji primanjkuje starega železa. Angleška industrija jekla, ki je bila pred vojno navezana na uvoz starega železa iz Zedinjenih držav Severne Amerike, ki je pa sedaj silno otežkočen, zelo občuti pomanjkanje starega železa. Znano je celo, da je zadnji uvoz starega železa iz Amerike prišel septembra lanskega leta v Anglijo. Ker je kovinski industriji staro železje kot dodatek pri toplenju železne rude neobhodno potrebno in za istega dozdaj še ni nadomestka, si ne bo težko predstavljati, v kakšnem tempo angleške jeklarne

poslujejo, ker jim primanjkuje najbolj važnih surovin. Angleška vlada je zato še poostrila svojo že davno izdano naredbo o zbiranju starega železa ki pa seveda ne rodi željenega uspeha.

* »Japonski Ocean«. Zastopnik japonske mornarice, kapitan Hiraide, je predstavnikom tiska med drugim izjavil da Anglija in USA sploh nista v stanju da bi poslali večjo mornariško bojno silo v Vzhodno Azijo. Kakor stvari sedaj stojijo, je razmerje med japonskimi in ameriškim ter angleškimi pomorskimi silami v Pacifiku in Indijskem Oceanu kakor 1:0 Japonska bi zelo pozdravila dohod večje ameriške in angleške mornarice v Vzhodno Azijo, ker japonska vojna mornarica na ravnost čaka na tak spopad. Japonska bo zasedla, tako je izjavil Hiraide, ne samo Filippine in Malajo temveč tudi Nizozemsko Indijo. S tem je izražena zahteva po »novem japonskem Oceanu«. Kontrola tega novega japonskega Oceana, v katerega so vključeni Nizozemska Indija, Malaja in Avstralija, je za Japonsko življensko važna. Vojni cilji japonske bodo šele doseženi, ko bo Japonska v stanju, na najboljši način uporabljati ta novi ocean.

Dvojni obraz tržnega reda

Kritika prehranjevalno-gospodarskega reda tudi v času, ko se okrepi tržnega reda Reichsnährstand-a v vojnem gospodarstvu sodooločujoče uveljavljajo, ne utihne. Z ugotovitvijo vojno gospodarskih nalog tržnega reda se na gotovo stran že izraža dvojni obraz tržnega reda, ker se je v miru in vojni enako obveljavil. Prehranjevalna oskrba Nemčije brezdvomno ne bi bila tako socialna in pravična, če bi se mirovni instrument tržnega reda ne bilo hkrati pripravljalo za storitve v slučaju vojne. Obupni napor naših nasprotnikov, da bi si uredili svoje prehranjevalno gospodarstvo — kar je doslej ostalo še brez uspeha — so viden dokaz, da se instrument, kakor je naš tržni red, ne more kar tako iz rokava stresti. Potrebne so temeljite in načrtne priprave, če se hoče imeti orožje pripravljeno za uporabo, kadar se ga potrebuje.

Tržni red pa razkazuje še en dvojni obraz in sicer v svojem učinku na gospodarski in socialni položaj pridelovalca na eni in potrošnika na drugi strani. V časih nadprodukcije ali preplavljenosti domačega tržišča z nepotrebnim uvozom, jamči producentu torej kmetu, vrtnarju in sadjarju za pravično produkcijsko ceno. V času pomanjkanja, nezadostne produkcije ali izostalega dovoza, jamči potrošniku za cene, ki so po tedajnem socialnem življenjskem ravnanju pravične. Prehranjevalno-gospodarski tržni red torej lahko po aktualnih potrebah svoje delovanje preloži iz ene na drugo stran. V začetku pridelovalne bitke je premagal problem oddaje pridelkov ter ustvaril pogoje za gospodarsko ozdravljenje kmetijstva. Danes, ko vojna po sill okoliščin na enem in drugem področju povzroča pojave pomanjkanja, ščiti tržni red konzumenta pred tistimi zvišanji cen, ki karakterizirajo sliko bivšega liberalističnega gospodarstva ter pri naših nasprotnikih narode hudo obremenjuje. Da je naš tržni red možno tako prilagodovati, gre zasluga njegovi prožnosti pri istočasni odločni izvedbi njegovih temeljnih zamisl. V tržnem redu ima Nemčija orožje, ki ga tajna rada kopira, akoravno brez uspeha. To orožje, ki si ga je skovala Nemčija je deležno odločilnega deleža na zmagi v sedanjem gospodarskem boju.

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještajercev je**

„Heil Hitler!“

DOPISI

□ **Reitnig.** V skupnosti je moč, skupnost je nezlomljiva in ustvarjajoča. Temu dokaz so občudovani uspehi naše vojske na frontah; so te armade kakor en mož, z enim ciljem ter enim delom: ohraniti svojo domovino ter ustvariti človeštvu boljše in pravičnejšo bodočnost. In mi doma, bomo li ostali malomarni, zroč topo, kako naši junaki na frontah krvavijo in prezebajo v letošnji hudi zimi? Sramotno bi bilo in ne-čredno, nič storiti in podpreti po naših močeh te cilje, ki ne morejo biti nikomur brez zanimanja. Primimo torej tudi mi za orožje, katero ni male važnosti, primimo z veseljem in ljubeznijo predvsem za motiko in plug, ko nastopi pomlad, da bomo izsilili iz zemlje čim največ kruha. S tem ne bomo koristili samo sebi, nego podpri bomo s tem skupnost, kajti kruh in prehrana je silno važno vprašanje. Zato pa bodi naša skrb, obsejati ter posaditi na spomlad vsak količnik primeren košček zemlje, da bomo pridelali čim največ živeža. Lotimo se tega torej predvsem z ljubeznijo ne zgolj do naše rodne zemlje, nego imejno v vidu brez vsakega pomisleka tudi našo skupnost. Kar se je nemara dosihmal opravljalo na polju bolj malobrižno, naj se dodela sedaj s podvojeno nego, uspehi bodo dokaz, da se je v prošlih letih marsikje gospodarilo res malomarno. Gospodar, pregledj sam, kako orje ali brana njivo tvoj hlapec, ali jo opleva dekla, še posebno je treba tvojega očesa tam, kjer delajo to

Mit Rauhreif überzogen,
Ein Fahrer, der mit seinem Gespann mehrere Stunden unterwegs war. — PK-Kriegsberichter Schmidt (Sch.)

mladi, še neizkušeni ljudje. Proč tujak tudi z vsako naglico, ne glej toliko, koliko je storjenega, glej rajši, kako je narejeno. Izkušnja spričuje, da tudi mali košček zemlje, skrbno obdelan, doseže nemalokrat pridelke onega kmeta, ki je v svoji vihravosti ali nezavednosti preletel in posejal cele orale. Ali ni škoda zemlje, če se je ne izkoristi, kakor se sliši? Zemlja je namreč dragocenost, kar se še mnogi vse premalo zavedajo. To hitro je bilo opažati zlasti na našem Bachern-u, vse je iskalo svoje dohodke in potrebščine le v gozdu, polja pa si videl marsikje v taki revščini, da je človeka kar v srce zabolelo. Nazaj torej k rodni grudi, vzljubimo, kakor so ljubili naši dedje svojo zemljo, tedaj ji strežimo, potem smo lahko sigurni, da se nam bo povrnilo blagostanje, ko so naše kmetije živele in se oblačile večidel od domačih pridelkov, kakor pripovedujejo stari ljudje.

TO IN ONO

o. **Naravnaalni meter in naravnaalni kilogram,** po katerih sta od leta 1875 uravnovišeni naša mera in naša toža, sta shranjena globoko v zemlji nedaleč od Pariza pri St. Cloud-u. V globoki obokani kleti 15 metrov globoko so shranili naravnaalne izdelke teže in mere ter jih dobro čuvajo. Troje vrat vodi do shrambe in troje ključev je treba, da se pride v njo. En ključ je v rokah francoskega konservatorja državnih arhivov, drugi je v rokah vodje znanstvenega instituta, ki je lastnik zemljišča in shrambe, tretji je pa v rokah predsednika mednarodnega odbora za mere in uteži, ki je trenutno neki Italijan. Stvarno obstoji 40 naravnaalnih metrov in kilogramov, ki se pa nahajajo v glavnih mestih držav, ki so leta 1875 pristopile k pogodbi o meterski meri in kilogramski teži.

o. **Nilske rastline kot kurivo.** Reka Nil in njena stranska jezera so močno zaraščena z neko vodno rastlino ali grmovjem, ki se močno širi, da se mora radi plovbe to grmovje vsakoletno krčiti in odstranjevati. Sedaj so prišli na idejo, da bi se to dračje in grmovje lahko uporabljalo kot kurivo. In res so s povezanjem in prešanjem posekanega vrbovja sestavili kurivo, ki ga nazivajo »sudit« in ima kot kurivo odlične ogrevalne lastnosti. Letno bodo sedaj lahko pridobili 50.000 ton sudita.

o. **Novo lesene podplate** sta izumila en umetni mizar in en čevljarški mojster na Slovaškem. Gre baje za elastično in trpežnejše blago kakor je usnje. Izdelovalo se ga bo lahko iz vseh vrst trdega lesa. Izum je tako popoln, da se čevlji sploh ne razlikujejo od obuvala z usnatimi podplati. Izumitelja sta svoj izum prijavila slovaškemu patentnemu uradu v svrhu zaščite.

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

o. Poskušal je izdelovati zlato, izumil je pa izdelovanje porcelana. Pred 260 leti v Schleiz-u rojenega Johanna-a Friedrich-a Böttger-ja smatrajo za izumitelja izdelovanja evropskega porcelana. Böttger je bil sanjač, bavil se je največ s poskusi izdelovanja zlata, dokler mu ni končno uspelo, da je nekaj res dobrega in koristnega ustvaril. Uspelo mu je namreč iz ilovice v okoliščini Meissen izdelovati odlični, rjavrdeči porcelan, ki ga je imenoval »jaspisporcelan«. Ta izum je predstavljal prestopno k iznajdbi trdega porcelana, kakor so ga že davno poznali Japonci in Kitajci in v čemur se je Evropa že od 15. stoletja trudila, da bi ji uspelo njene izdelke posnemati. Švedski so pa Böttger-ja v trdnjavi Königstein spravili na varno, kjer je s svojimi tremi pomočniki moral z delom izuma nadaljevati. Leta 1708 je isti izumitelj v Dresden-u odkril kaolin, to je zemljo porcelanko, in sicer v pudru za lase. Ta zemlja mu je končno omogočila izdelovati pravi trdi porcelan. Böttger je nato postal administrator tovarne porcelana v Meißen-u.

o. Drevesa za pridobivanje plutovine so odkrili gozdarski strokovnjaki v pragodovih Giavurdag v Turčiji. Ker Turčiji baje primanjkuje plutovine, namerava turška monopolska uprava izkoriščanje teh zalog prevzeti sama.

o. Število bilijon. Teško si je predstaviti velikost števila bilijon. Če bi kdo hotel šteti od 1 do 1 bilijon, bi za to potreboval devetnajst tisoč let. To zglada nekoliko čudno, ampak drži. Izkušnja nas uči, da potrebuje človek eno minuto predno naštaja od ena do sto. Iz tega ni bilo težko izračunati, da se za štetje do 6000 uporabi eno celo uro. V enem dnevu s 24 urami bi se naštelo do 144.000, v tednu ali sedmih dneh 1.008.000, v letu ali 52 tednih 52.416.000. Po tem računu bi se šele v devetnajst tisoč letih naštelo do 995.903.000.000, kar še pa ni celi bilijon. Pri tem bi se pa moglo noč in dan šteti ter te velike številke ravno tako hitro izgovarjati kakor male.

o. Iz divjih kostanjev bodo izdelovali marcipan. Na Danskem so delali razne poskuse, kako bi se dalo divje kostanje bolje uporabiti kakor za živalsko krmo, ki se tudi niso obnesli. Pri tem so jih olupili ter iz istih potom kemičnega procesa napravili neko snov za izdelavo mila. Ker je sad pri tem procesu izgubil svoj grenak okus, se iz mase, ki je pri tem ostala, lahko izdeluje marcipan. Danske tovarne čokolade so baje že začele na ta način izdelovati marcipan.

o. Bolgarija šteje 8.425.000 prebivalcev. Po vrnitvi južnega dela Dobruže, Makedonije in Tracije se je bolgarska kraljevina precej povečala. Njena zemeljska površina meri danes 152.000 kvadratnih kilometrov, na kateri živi 8.425.000 ljudi.

o. Vitaminske bonbone izdelujejo. Bonboni, ki bi vsebovali vitamine, so bili pred par leti še neznan stvar. Danes ni to nič več novega. Vsak vojak dobiva danes sladkorčke, v katerih se nahajajo vitamini. Ti bonboni niso samo osvežujoči, temveč jačijo in ohranjujejo tudi zdravje. Tudi v civilnem življenju so vitaminski bonboni pomembni. Po uspehih prve vitaminske akcije je ravnokar v toku vitaminska akcija organizacije Deutsche Arbeitsfront. Rudarji že več mesecev dobivajo po en vitaminski bonbon pred in po delu. Isto se uvaja tudi že pri drugih s težkim delom zaposlenih delavcih.

o. Izumitelj šivalnega stroja. V Kufstein-u na Tirolskem se je leta 1768 rodil Josef Madersperger, ki je pozneje postal

krojač, kakor njegov oče. Po očetovi smrti se je preselil v Wien, kjer je v revnem predmestnem delu nadaljeval krojaško obrt. V prvih letih 19. stoletja je prišel na idejo, da bi bilo dobro izumiti mehanizem, ki bi pri šivanju nadomestil kretanje, ki jih opravljajo krojačeve roke. Po dolgih mukah mu je v nekaj letih uspelo izdelati model stroja, ki je napravil kakih 100 zbodljajev v minuti. To je pa bil z ozirom na ročno delo in na današnje stroje, ki napravijo do 4000 zabodov v minuti, še prav skromen stroj. Kot siromak ni imel sredstev in tudi ne tehničnega znanja, da bi bil ta svoj izum takoj spopolnil. Zato je stradal in zmrzoval, da je našel sredstva za izpopolnitev stroja. Po dolgih letih je izdelal takozvani tkalski čolnček ter ga stavil v mehanizem. Temu je sledil zopet trud in delo, dokler ni izumil takozvani Kettel-bodec. Šele sedaj je njegov izum bil spopolnjen. Pisali so takrat leto 1814. In glej čudo. Na mestu da bi se izumitelj, ki je 32 let stradal in delal, da je človeštvu izumil nad vse potreben šivalni stroj, omogočilo, izkoristiti delo svojega uma in svojih rok, mu je takratna gosposka dala svetinjo. Madersperger je na stara leta moral v Wien-u v ubožni dom, medtem ko so njegov izum izkoristili Amerikanci ter začeli na tovarniški način izdelovati šivalne stroje. Iz Amerike je šele pozneje, in sicer leta 1850, prišel šivalni stroj kot industrijski izdelek nazaj v Evropo, nakar so tudi v Nemčiji l. 1855 začeli prvič izdelovati šivalne stroje. Madersperger je pa umrl l. 1850 v ubožnem domu, reven kakor cerkvena miš.

o. Nevidno steklo? Kakor poročajo iz Osla je baje v fizikalnem inštitutu za eksperimentalna izsledovanja uspelo učenjakom izdelati steklo, ki je popolnoma nevidno. Na ta najnovejši način izdelano steklo se ne opazi če ga položiš na mizo.

o. Največje število las imajo svetlolase ženske. Znanstveniki, ki so šteli in računali, koliko las ima človek na glavi, so prišli do sledečih števil: Svetlolasa ženska ima 140.000 las, temnolasa 120.000, izrecna črnka pa samo 100.000. Najmanj las pa posedujejo rdečelase glave in sicer samo 88.000.

Quisling zum Ministerpräsidenten Norwegens ausgerufen.

Der Führer der norwegischen »Nasjonal Samling«, Staatsrat Vidkun Quisling, der in einem feierlichen Staatsakt in der alten Feste »Akershus« in Oslo zum neuen Ministerpräsidenten Norwegens ausgerufen worden ist. — (Scherl-Bilderdienst-M.)

Bueg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Kulturfilm - Sondervorstellungen:

DEGETO zeigt:

TABU

Eine Geschichte aus der Südsee. Für Jugendliche zugelassen! Und die neueste deutsche Wochenschau! Unterseeboote vor New York.

Ab Freitag: DER UFA-FILM:

Der Gasmann

185

mit Heinz Rühmann u. Anny Ondra. Für Jugendliche nicht zugelassen!

Zidarji pozor!

Vsi zidarji in zidarski predelavci Spodnje Štajerske, ki niso nikjer zaposleni, se naj javijo v svrhu trajne zaposlitve pri tvrdki Kari Koroschetz, Maurermeister, Packenstein. 189

Vinogradniki!

Prvovrstne cepilke v raznih sortah razpošilja Rebschule Vinzenz Koren, Egidi, Post. Wöllan. 189

Mesarijo

v okolici Marburg-a v zmem v najem. Naslov v upravi lista. 186

Viničar

s 4 delovnimi močmi se sprejme. Anton Schuman, Wachsenberg (Margarethen/PöB.). 192

Viničarja

55 do 70 let starega, zdravega in zanesljivega, z 2 do 4 delavci, ki se razume na viničarstvo, se sprejme za Stadtberg. Plochl, Pettau, Obere Draugasse 4. 190

Vajenka

se želi nadalje izučiti v trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravi lista. 187

Hlapec

samski, zdrav, dobi takoj službo brez poljskega dela pri K. Goltschnig, Kunstmühle, Frauheim bei Marburg. 183

Zakonski par,

mož h konjem žena za hišna in vrtna dela, se sprejme takoj. Hotel Henke, Tüffer. 191

Iščem v svrhu

ženitve

40—50-letnega gospoda, inteligentnega, s malim posestvom ali gostilno blizu mesta. Stara sem 39 let, precej visoka ter vsestransko večja prvovrstnega gospodarstva. Samo resne ponudbe pod »Pridne roke in značajno srce« na upravo lista. 182

Kannst Du schon gut deutsch?

Die

„Marburger Zeitung“

vermittelt Dir in deutscher Sprache alle Nachrichten aus dem Reich und Deiner Heimat. Jedes Postamt und jeder Briefträger nehmen Bestellungen für die »Marburger Zeitung« entgegen.

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpl, majhne tiskane besede 20 Rpl. Prislojba za šifro je 35 Rpl, pri iskanju služb 25 Rpl. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpl posameznemu. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16 uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštinih znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka.

Piko o in jabolčnik

zdrav in okusen, s 3—4 odst. alkoholne stopnje si napravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš »Jabolčni sok«, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.50 po pošti RM 1.40 več. Tudi sredstvo za razkisanje in izboljšanje okusa vin in drugih pijač še je vedno na zalogi. Za 300 litrov RM 1.75, po pošti RM 1— več. Veliko zahvalnih pisem na razpolago. Zastopnik: J. Putschko, Marburg/Drau, Triesterstraße 57. 178

Cune

ovčje, sta- in kovine papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160

Kupim stole

vseh vrst in vsako množino tudi rabljene če so v dobrem stanju. Ponudbe na J. Putschko, Marburg/Drau, Triesterstr. 57 179

Proteze, aparate za oporo, pasove, gumijaste nogavice in vložke za ravna stopala izdelujejo Spezialwerkstätten für Prothesen und Bandagen F. EGGER, Marburg/Drau, Mellingerstraße 3. 174

Vrtnarija, blizu trga se odda v najem. Naslov v upravi lista. 167

Umetno gnoilo

rezervirajte takoj pri tvrdki Anton Birg-mayer, Marburg/Drau, Tegetthoffstraße Nr 74, Telefon 24-97. 170

Posestvo 36 oralov, dam v najem delavni družini na polovico pridelka. Vprašati Windischdorf 9, P. Pettau 166

Brejo kravo

in 1½ leta staro telico prodam, Simon Fras, Schleinitz Nr 46 bei Marburg 168

OFER ali viničar za vinogradno delo v okolico Marburg-a se sprejme Marburg/Drau, Burggasse 34, 1. nadstropje levo. 180

Oferja sprejemem takoj, Justus Puklawetz, Marburg/Drau, Bismarckstraße 2. 171

**Čas za-
temnitve**

je od 19.
do 7.30
ure

Breda! Pridi takoj, nahajam se doma. Fritz. 191

Učenca z meščansko šolo, z dežela, sprejemem takoj. — Franz Steinbauer, Kaufmann, Kapellen bei Bad Radein. 177

Mlinarski vajenec se sprejme takoj, Franz Dvorschek, Walzmühle, Windischgraz. 176

Krojaški pomočnik in vajenec se sprejmeta v stalno službo. Hrana in stanovanje v hiši. Predstaviti se osebno pri Dominik Woutschko, Schneidermeister, Eichtal 41 (Hrastnigg). 175

Učenca pridnega, za mesarsko obrt išče Josef Zaff, Marburg an der Drau, Friedrich-Ludwig-Jahn-Platz 1. 169

Dve sobi ali sobo z dvema posteljama iščem na ali v bližini The-sen-a pri Marburg-u. Ponudbe na upravo lista pod »Soba«. 172

OGLAŠUJTE!

DER LANDRAT DES KREISES PETTAU (VETERINÄRAMT)

VII—Vm 2/3-42

Pettau, 11. 2. 1942.

Razglas o živinskih sejmih

Na razna povpraševanja naznanjam, da se bodo počeni s 17. februarjem t. l. živinski sejmi za konje in govedo v Pettau-u vršili zopet vsak prvi in tretji torek v mesecu kakor poprej.

Za živino, ki se jo dovede na trg, se mora brezpogojno doprinesiti izvirna spričevala. Živino brez izvirnih spričeval se ne bo pustilo na sejmishče, posestniki se bo kaznovalo. 184

Der Landrat:
I. A.

Dr. Schrucher
Amtstierarzt.

Razglas

1. marca t. l. se začne 9-mesečni viničarski tečaj na viničarski šoli v Kapellen-u pri Bad Radein-u.

Tečaj bo nudil temeljita praktična in potrebna teoretična znanja iz vinarstva in sadjarstva kakor tudi iz ostalih gospodarskih panog. Kot učenci se sprejmejo najmanj 16 let stari, telesno dobro razviti in zdravi viničarski in kmetijski fantje. Oskrba brezplačna. Prijave je najpozneje do 20. februarja t. l. osebno predati pri Verwaltung der Winzerschule in Kapellen. Prošnjam za sprejem je priložiti potrdilo o prijavi k Steirischer Heimatbund-u, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo in pri mladoletnikih dovoljenje staršev odnosno odgovornih skrbnikov.

Die Verwaltung der Winzerschule
in Kapellen.

144

Spodnještajerci!

Organizacija Steirischer Heimatbund Vam olajšuje uk nemščine!